

HÍD

evangélikus magazin

2005. I. SZÁM
ÁRA: 300 Ft

**MEGÚJULÁS
TESTBEN ÉS LÉLEKBEN**

Jankovics Marcell

**MEGÚJULÓ ÉS
VÁLTOZÓ SZIMBÓLUMOK**

**ÚJRAKEZDÉS
A LÉLEKGYÓGYÁSZ SZEMÉVEL**

Fókusztema: **ÚJRAKEZDÉS**

MISSZIÓ – HÍD – ÉLŐ VÍZ

Talán kicsit bizonytalanul nyitotta ki a Kedves Olvasó magazinunkat. Igen, nem tévedés, néhány változtatást láthat a tíz éven át *Misszió* magazinként ismertté vált sajtóterméken.

Az első és talán a legfontosabb újdonság, hogy nevet változtattunk. A *Gáncs Péter* által szerkesztett – az Evangélikus Missziói Központ és az utóbbi két esztendőben a Luther Kiadó által kiadott – újság több alkalommal nekifogott a névváltoztatásnak. Pályázatot is hirdetett – sikertelenül. Miután az elmúlt esztendő végén egyházunk Sajtóbizottságának és az Evangélikus Missziói Központ Igazgatótanácsának megállapodása révén újra a Misszió Központ gondozásába került a lap, a régi/új kiadó Igazgatótanácsa új nevet választott. Az első javaslat az Élő víz volt, de mivel egy hazai felekezet három éve ad ki ilyen névvel képes magazint, a *Híd Evangélikus Magazin* név mellett döntöttünk.

Csorba István, a budavári gyülekezet karnagya volt az ötletgazda. Az *Élő víz*, kiadványunk missziós mellékletének elnevezéseként mégiscsak használatban maradhat. Ezzel is vállaljuk a mintegy fél évszázaddal korábban, *Csepregi Béla* missziós lelkész által szerkesztett *Élő víz*nek, az evangélikus evangélizáció lapjának szellemi örökségét. A Híd szimbólummal szeretnénk a keresztyénségtől távol élőket jobban elérni. Nem „sarokba szorítani” akarjuk őket, hanem áthidalni a szakadékat, a távolságot Isten és ember között.

Minden újjászületett keresztyén misszionárius is, tehát hídépítő: átlépi a földrajzi, kulturális, nyelvi szakadékokat. Követni szeretnénk ebben is Mesterünket – aki a zsoltáros szavaival élve – „átszakította az eget”, eljött a bűn miatt számunkra elérhetetlen mennyei világból, hogy Ő legyen az út, vagyis a híd, vissza az „elvesztett paradicsomba”, az Isten országába.

Egyéb változások: a Híd Magazin évi hat alkalom helyett négyszer fog megjelenni, viszont éves szinten az oldalak mennyisége ugyanannyi marad, mivel huszonnégy helyett, harminchat oldalból áll egy szám.

A megszokott és „népszerű” *fókusztema* mellett újra olvashatók a magazin oldalain a misszióval kapcsolatos hírek, beszámolók, tanulmányok, az *Élő víz* mellékletben. Itt említem meg, hogy több gyülekezetben *belmissziós munkanyagként* is használják magazinunkat.

Az Evangélikus Élet olvasói továbbra is megkapják a magazint grátisz, előfizetés nélkül. Kérjük, hogy adják tovább családtagjaiknak, ismerőseiknek, és lehetőségeik szerint adományokkal támogassák missziós munkánkat. Fogadják szeretettel plusz ajándékul az igés plakátot.

A Híd magazint természetesen elő is lehet fizetni. Az újságbólunk eddigi előfizetőknek továbbra is folyamatosan küldjük.

■ *Szeverényi János*

A HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN előfizetése egy évre 1200 Ft. Megrendelhető írásban név és cím beküldésével az Evangélikus Missziói Központ címén: 1656 Budapest, Pf. 22. Adományokat az Evangélikus Missziói Központ számlaszámára lehet küldeni: 11716008 - 20157087. A júniusi számba sárga csekket is elhelyezünk.

HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN – Az Evangélikus Missziói Központ negyedévente megjelenő kiadványa. * 10. évfolyam 1. szám * A szerkesztőség levelezési címe: Evangélikus Missziói Központ: 1656 Budapest, Pf.22. Tel./fax: 1/400 3057 * E-mail: evmis@lutheran.hu * Felelős szerkesztő és kiadó: Szeverényi János * Szerkesztő bizottság: Balogh Eszter, Köhári Dorottya, Kis Ferenc Balázs, Kovács László * Rovatvezetők: Ifj. dr. Fabiny Tibor – Mai hitvallások, Kovács László – Keresztyén szemmel, Győre Balázs – Rádiómisszió, Bence Imréné – Kálmisszió, Mádly Erzsébet (Tübi) – Rejtvény * Olvasószerkesztő: Donku Éva * Tervezőszerkesztő, grafikus: Hrivnák Andrea, Csorba János * Fotós, korrektor: Petrikovics Edit * Kiadja az Evangélikus Missziói Központ, 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40. Tel/fax: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu, számlaszám: 11716008 - 20157087 * Egy szám ára 300 Ft, előfizetési díj egy évre 1200 Ft * Nyomdai kivitelezés: PAUKER NYOMDAIPARI KFT * ISSN 1419-1563 * Megrendelhető a kiadónál. Az Evangélikus Élet hetilapban elhelyezett példányok ingyenesek. Adományokat kérünk és elfogadunk.

Valahol újrakezdeni! De tiszta lappal,
ne mondja senki pófamba: szöktél!
Hogy boldogan ébresszen fel a hajnal,
s nem zártabb helyen a börtönöknél!
Valahol abbahagyni! Letenni minden terhet,
rokonságom, hazám, neveltetésem mocskát,
édesitenék nyelvem új, még ismeretlen nyelvek,
és az új csókok a szennyes régiket lemosnák.
De itt fogok rothadni, jól sejtem: gyáva
és hitetlen szívem gazt növel, és férget,
s míg dicsér érelyemért a köz: „kitartott”,
a világra
köpnék, ha volna nyálam: minden félelem volt
s önérdek.

Mikor kellett volna hát már útrakelmem?
Melyik határt kellett volna áttállépnem?
...

(Szentmihályi Szabó Péter: Újrakezdeni)

A hetvenes években, kamasz koromban tűnt fel nekem Szentmihályi Szabó Péter Újrakezdeni című verse. Ki is vágtam egy újságból, még mindig őrzöm a sárguló lapot. Megragadott őszintesége, feszültsége. Deresedő fejjel, látva sokak küszködő életét még mindig kísér a dilemma: lehet-e újrakezdeni? Van, amit lehet, de van, amit nem. Józanságra int a felismerés: az étellel, testtel, idegrendszerrel, szeretteinkkel, Teremtőnkkel való kapcsolatunkkal, örökéletünkkel nem szabad „játszani”. Annyi mindent elvesztünk az úton, amit később hiába keresünk! Ellentétben bizonyos manipulatív, felelősséget negligáló álmódozással, földi életünket nem kezdetjük újra egy másik testben. Ma kell élni, keresni, megtérni, megbocsátani, szeretni. Életünk legnagyobb ajándéka és esélye, hogy megtalálhatjuk a krisztusi, vagyis teljes életet, ami nem múlik el.

Ugyanakkor Isten tökéletes irgalmából, meg nem érdemelt szeretetéből mégis van többszöri újrakezdés, megújulás. Mert esendők és törékenyek vagyunk, mert könnyen elfáradunk, mert vonz és legyőz a bűn. Krisztusért, az Ő áldozatos haláláért mégis „újrakezdetjük” életünket. Ne éljünk ezzel vissza!

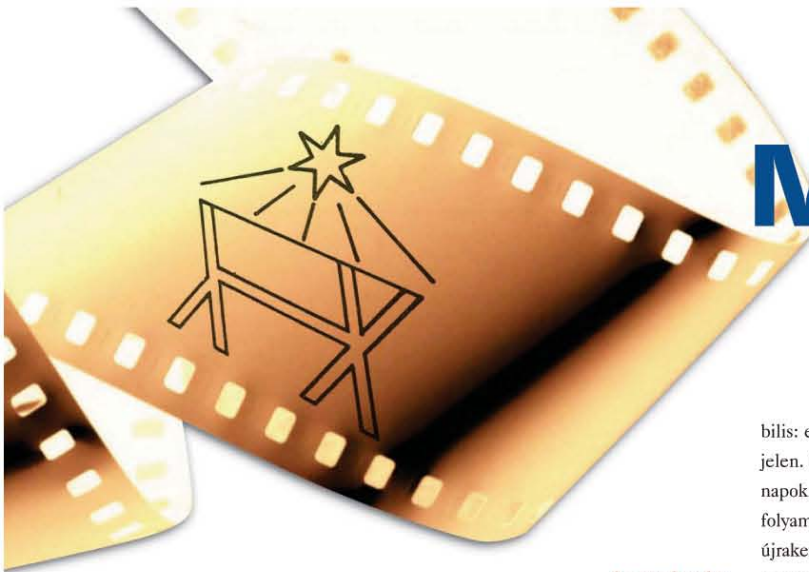
Szeretett professzoromtól, Pröhle Károlytól hallottuk a Teológián Dávid király élete kapcsán: ha van is bűnbocsánat, bűneink következményeivel számolnunk kell.

Szeverényi János

főszerkesztő

MEGÚJULÓ ÉS VÁLTOZÓ SZIMBÓLUMOK

Jankovics Marcell rajzfilmrendezőt senkinek nem kell bemutatni, hiszen generációk nőttek fel a Gusztáv és a Magyar népmesék sorozatokon. Sisyphus (1974) című munkáját Oscar-díjra jelölték, Fehérlófia filmjét 1984-ben beválasztották minden idők legjobb rajzfilmjei közé Los Angelesben – hogy csak a legnagyobb elismeréseket említsük. Az utóbbi években az animáció mellett egyre nagyobb teret kapott munkásságában az írói és az illusztrátori tevékenység, szimbólumkutatás terén pedig ma az egyik első számú magyar szakember. Így az „Újrakezdés” témája kettős megközelítést kínál beszélgetésünkhöz: a keresztyénség felől nézve és a saját sorsát tekintve.

Az újrakezdés a keresztyén vallásban központi szerepet foglal el. Ezt Ön is így látja?

Nem egyértelmű a számomra. Jézus Krisztus színre lépésével egy út lehetséges a keresztyén tanítások szerint. Ez az egy út egyirányú folyamat, amely az idők beteltéig tart, és nincs más variációra lehetőség. Ugyanakkor, míg a keresztyén világ hagyományos berendezkedésű, elsősorban mezőgazdasági tevékenységre épülő társadalom volt, addig az éves körforgásnak, az ismétlődésnek komoly volt a szerepe. Ez jelen van az ünnepekben, jelen van abban a tényben, hogy a falusi öregasszony szemével a kis Jézus minden Karácsonykor megszületik. Tehát ő nem egy történelmi eseményre emlékezik, a szentmise sem valamilyen eseményre való emlékezés, hanem a teljes átélés révén számára ez maga az Esemény. Ez Magyarországon egészen nagyjából a XX. század közepéig létezett így. Van a dolognak egy örökös, ismétlődő aspektusa, amely nyilván megalapozza az emberi viselkedést, az emberi gondolkodást. Minden év újrakezdés. A keresztyén tanítással tulajdonképpen picit szembe is megy, ugyanakkor kikerülhetetlen. Egyrészt az idő periodikus, másrészt irreverzibilis: ez a kettősség párhuzamosan van jelen. Úgy gondolom, hogy a mindennapok szintjén az egyirányú végtelen folyamat kevésbé játszik szerepet, az újrakezdés lényegesen fontosabb. Ha mondjuk én a vallásomat gyakorló katolikus vagyok, akkor minden gyónás és minden áldozás újrakezdést jelent.

S mi történt a XX. század közepe után? Kiüresedett a keresztyén szimbólumrendszer, automatizmussá vált? Változott. Az idő fogalma is. A körforgás, az évszakok váltakozása viszont nem múlik el. Ezek akkor is meghatározzák az ember életkeretét, ha városban él. A környezettel való kapcsolat minőségileg megváltozik, a természet háttérbe szorul.

A kultúra maga – aminek én a vallást a részének tekintem – az alapjait veszíti el és alakul át: civilizálódik, azaz városiasodik (lat. civitas=város). A kultúra szó – 'művelni' – a földművelésre utal. A keresztyénség minden megújuló szándéka ellenére erre épül, a gyakorlataiban, a liturgiáiban, az összes olyan elemében, amely evilági.

Ami ezer év alatt kialakult és működött, mára elavult, és változtatni kellene rajta?

Ez nem ilyen egyszerű. Egyrészt – talán furcsa, de – pénz-, illetőleg hatalomfüggő. Három változat lehetséges: ellenáll, vagy ráül a hullámokra, igazodik a trendekhez – én ezt tapasztalom leginkább –, vagy megelőzi a hullámot, és éllovas lesz, ez lenne a feladata. A világ laicizálódása egyházi közreműködéssel zajlik, s ez az összes világvalószínűleg a legrosszabb. A világ laicizálódása egyházi közreműködéssel zajlik, s ez az összes világvalószínűleg a legrosszabb. A világ laicizálódása egyházi közreműködéssel zajlik, s ez az összes világvalószínűleg a legrosszabb.

Az átalakulást az egyház nem igazán követi. A gondolkodásmódot jól mutatja az 1962-es vatikáni zsinat, ahol arról döntöttek, hogy a pap anyanyelvén szólhat a hívekhez. Ez világrengető változás volt a katolikus világon belül, mert az univerzalizmusáról mond le, és nemzeti egyházzá igyekszik válni.

S nem lehet tudni, hogy ez jó irány-e, vagy sem. Fel lehet vetni hiedelmi, szimbolikus szempontokat is. Nekem nonszensz, hogy a saját világunk nem tudja megteremteni a maga szimbólumvilágát, vagy az egyénre bízta, hogy mindenki hozza létre a magáét. Jó, a keresztyénségnek is több száz évre volt szüksége, amíg a pogány elemeket kiszűrte.

Ami ezer év alatt kialakult és működött, mára elavult, és változtatni kellene rajta?

Ez nem ilyen egyszerű. Egyrészt – talán furcsa, de – pénz-, illetőleg hatalomfüggő. Három változat lehetséges:

Jankovics Marcell, rajzfilmrendező

ellenáll, vagy ráül a hullámokra, igazodik a trendekhez – én ezt tapasztalom leginkább –, vagy megelőzi a hullámot, és éllovas lesz, ez lenne a feladata. A világ laicizálódása egyházi közreműködéssel zajlik, s ez az összes világvalószínűleg a legrosszabb. A világ laicizálódása egyházi közreműködéssel zajlik, s ez az összes világvalószínűleg a legrosszabb. A világ laicizálódása egyházi közreműködéssel zajlik, s ez az összes világvalószínűleg a legrosszabb.

sal, a tévéműsorokhoz igazítják. Most, amikor paradigmaváltás van, a szellemi vezetők, köztük elsősorban az egyházak feladata lenne, hogy pozitív irányt szabjanak.

A Bibliának akkor nincsenek saját szimbólumai?

Az evangéliumok Jézusból egyfajta Nap-Hold istenséget csináltak (erről részletesen írtam a Nap könyve című munkámban), ma azonban ott tartunk, hogy nagyon nehéz elhinni, hogy Jézus isteni lény, mert az egyház is az emberi oldalát erősíti. Elég csak Mel Gibson filmjére gondolni, ahol azon van a hangsúly, hogy mit bír ki a test. Szinte a saját bőrünkön érezzük azt a szenvedést, amin keresztyént, s ez az, ami láthatóan, szinte tapinthatóan emberfölköti, mert ember nem bírta volna ki.

Az Ön életében előfordultak újakezdések?

Sok, de lehet őket folyamatként is látni. Amikor 1978-ban megkaptam a Kossuth-díjat, akkor a vezetőség félreállított, s ezt nem bírtam elviselni. Nem voltam kihasználva mint rajzfilmes, így elkezdtem mással foglalkozni. Ez a váltás mindenféleképpen újakezdést jelentett. Újrakezdés volt az is, amikor a János vitéz révén hirtelen rájöttem arra, nekem nem az a feladat, hogy nemzetközi hírvető legyek, hanem hogy magyar filmet készítsék. Újrakezdés volt, amikor elkezdtem szimbólumkutatással foglalkozni, ami nagyon jól hatott a szakmai

tevékenységemre is. Az én megújulásaim, pályamódosításaim „közösségi elvárások” következményei. Az első cikkemre, az első tévéműsorra felkértek, az első könyv megírására szintén. Nem én rajtam múlott.

Sziszifusz állandóan ugyanazt csinálja, vagy mindig újra kezd? Volt személyes motivációja a témaváltásnak?

Az életemet úgy élem meg, hogy minden áldott nap fel kell kelnem az ágyból, s ez mindaddig, amíg élek, így is fog történni. Másrészt a János vitéz elkészítése óriási munka volt, sokat rajzoltam is benne, szoros volt a határidő, rengeteg ember munkáját kellett koordinálnom. Számomra akkor ez sziszifuszi volt. Sziszifusz mindig ugyanazt csinálja, de az mindig egy kicsit több, mint az előző. A film talán félreérthető, mert úgy néz ki, mintha a végén Sziszifusz feltenné a csúcsra a zárókövet. A végfőcím alatt azonban újra kezd...

Gondolatmorzsák

Talán nincs még egy éve, hogy Györkönybe járok a Magyarországi Evangélikus Egyház Szőlőtő Alapítványa alkoholistákat gyógyító rehabilitációs otthonába bibliórákat tartani. Tizenöt, húsz férfi készül itt – délelőttönként az alapítvány gyümölcsösében dolgozva, délután segítő beszélgetésekbe bekapcsolódva – az új életre. Az első időkben megdöbbentem, amikor a fiúk élettörténetét hallottam. Van köztük, aki hat évet is élt temető-kriptákban csövezve. Többen is megerősítették, hogy nem a holtaktól kell félni, hanem az élőkétől, a temetőben érezték magukat biztonságban. A hajléktalan lét kínjait, keserveit majdnem mind ismerik: éhesen, rongyosan, fázósan, betegen tengődni, jó szót senkitől nem kapva, átélve, hogy még a szülői ház kapuja is bezárult.

JÁNOS Furcsa visszagondolni rá – mondja János, az ötvenes éveiben járó tanár –, hogy amikor a VIII. kerületben csöveztem, száraz vén diófának éreztem magam, amely már megkérgesedett, nincs benne élet. Csak a halálomat vártam, semmire nem volt bennem remény. Akkor jött A LÁNY, a lányom, aki azt mondta: „Apa, nem ez az élet való neked”. Most úgy érzem, hogy

a vén diófa újra kihajtott, egy zöld ága van az öreg fának. Valóban János újra tervez, sokat olvas, gondolkodik. Reméli, hogy valahol még tanárként is újra elhelyezkedhet. Nyáron, mint segítő, mozgássérült tábortanár volt. Ott tanulgatta társaitól a türelmet. Most vár, de ez a várakozás nem belső tétlenséget jelent. Nyitottan figyel mindenre, igyekszik magába fogadni, amit csak tud – így készül jövő-

vendő életére. Piros betűs ünnep, amikor A LÁNY – lánya – jelentkezik: levelet ír, telefonál vagy meglátogatja. Számára ez az elszakíthatatlan szál – a családtag hűsége – hozta meg az újraéledés lehetőségét.

IMI Imi azt mondja, számára az is öröm, hogy most nem kocsmában ül, hanem itt élhet rendezett körülmények kö-

zött. Esténként – kedélyes beszélgetéssel fűszerezve – a fiúkkal együtt tévét néznek, napközben – akár a gyümölcsösben végzett délelőtti munka során is – társaival jókat beszélget, sokat gondolkodik, olvasgat. Egyelőre ennyi – mondja. De már ennek is örül, ezért is hálás.

MÁRIÓ

Máriusz érzi, hogy egy korábban csillogó, irigylésre méltó, nagy ívű életpálya romjai vannak mögötte. Sírva beszéli el, milyen megrázó volt önmagának is rádöbbennie, hogy mindent elveszített. Nem tudja még ő sem, merre indulhat tovább, hol nyílik egy kis ösvény, ahol folytathatja útját. De bízik benne, hogy Isten tartogat számára valamit, és a kényszerű megállás / leállás időszaka a mélyben áldásokat érlel.

JÓZSI

Én az itt töltött időt szolgálatnak tekintem – mondja Józsi. Igyekszem mindenki kérését készségesen teljesíteni, megtenni mindenkiért, ami tőlem telik. Többszöri bukás után tanultam meg, hogy türelem kell az élethez. Az új életről, jövőm terveinkről nem lehet rípsz-ropsz dönten. Ki kell várunk, amíg megértjük, mi miért történt – figyelmezteti a maga kárán is okulva a többieket. Nem szabad kapkodni, sietni, mert ezzel csak az újabb bukást készítjük elő.

KARCSI

Karcsi élete egyik legjobb döntésének tartja, hogy idejött az otthonba. Úgy látja, hogy e ház védelme, biztonsága nélkül már nem lett volna életben maradási lehetősége. Péter, Guszti, Gazsi, Józsi István, Pisti, Imi, Támás, Attila, Feri... mindegyikük

A Szőlőtő Alapítvány rehabilitációs központjának lakói, és Csepregi Erzsébet, a központ lelkesze

sorsa, életútja szívszorítóan fájdalmas, megrendítő, de ugyanakkor reményt kelt is.

Jó hallgatni, ahogy a fiúk egymást is bátorítják, tanácsolják, intik, kiigazítják, terelgetik. Én sem tudok mást tenni, mint újra és újra hangsúlyozom, hogy az Úr már prófétáján keresztül is üzenté népének: „ha apád vagy anyád

bármikor, bárhol indulhatunk hozzá, Ő mindig vár, és örömmel fogad. Hűsége soha nem rendül meg. Ezért van lehetőségünk – a györkönyi otthon lakóinak és nekünk mindannyiunknak – mindig az ÚJRAKEZDÉSRE!

Györköny Tolna megye szívében fekszik. Többször kirándultunk már a környéken. A tolnai dombok szelíd bája, lány ölelése szívvel-lelket nyitogató jótékony hatással bír. Az otthon lakói nyertek az emberi, a közösségben nyerhető segítség elfogadása mellett a természeti és kulturális környezet gazdagságának befogadására is. A gyógyulás, az újraéledés útja hosszú, nyitottság és befogadóképesség is az építőkövei. De ezt az utat a gyógyulni vágyó barátaink nem egyedül járják. Bizalmunk, nyitottságunk is kell ahhoz, hogy ez az út végül járhatóvá, szilárdá legyen. Isten igralma, jelenléte, segítő szándéka ad erőt járni s célt érni ezen az úton.

Biblióra Györkönyben

elhagyna, én akkor sem távozom el tőled.” Isten mindig, minden körülmények között hűséges hozzánk. És – a tékozló fiú történetét alapul véve –

■ *Karl Jánosné Csepregi Erzsébet*

MEGÚJULÁS TESTBEN ÉS LÉLEKBEN

... vedd példának a piciny fűszálat.
miért nő a fű, hogyha majd leszárad?
miért szárad le, hogyha újra nő?
(Babits Mihály: Esti kérdés)

A világháló adatai között változó egyik kereső program a 'megújul' szóra közel 40000 találatot jelzett. Úgy látszik, hogy nagyon népszerű, szinte mindennapos fogalomvá vált a megújulás. A köznap nyelvben a ritmusosan visszatérő jelenségek esetében gyakran beszélünk megújulásról. Megújulnak azok a szakaszok, amelyekben az időt múltatjuk. A tegnaptól ma, a máttól holnapra, az óévet az újév, az óévszázadot az új, óévezredet az új évezred követi. A természet megújulását várjuk minden évben tavasszal.

Az emberrel foglalkozó tudományterületek között a fejlődéstan áll két értelemben is legközelebb a megújuláshoz. Egyrészt minden újszülöttnél az emberi nem megújul, nemcsak számosságában, de egységében is. Másrészt az egyed fejlődése a megújulások sorozatát jelenti, ami a születés után is folytatódik. A „mindentudó” megtermékenyített petesejt gyorsan osztódik, és új – egyre inkább az emberi test részleteinek a kidolgozására alkalmas – sejtek keletkeznek. Ezek a sejtek újra és újra átrendeződnek. Nagyon korán elkülönülnek, és biztos helyen vára-

koznak a megszületendő egyed ivarsejtjei, amelyek majd az első értelemben vett megújulás, az új egyed létrehozásában vesznek részt. Az egyes szervek és az egész ember kialakulását a különböző sejtek, ill. sejtcsoportok folyamatos megújulása kíséri. Egyes sejtek elválaszthatatlanul kapcsolódnak egymáshoz, majd hirtelen, megsejtválva elvesztik a kapcsolatukat, megsejtszakadhatnak egymástól, és vándorolhatnak, majd az új helyen más sejtekkel újra csak szoros kapcsolatokat alakíthatnak ki. A kapcsolatok kialakítása, elvesztése, majd újabb kap-

csolatok kialakítása a sejteket körülvevő sejtárháta segítségével történik. Itt vannak azok a passzív érzékelő egységek (receptor molekulák), amelyek az ingerületvezetést biztosítják. Természetesen a sejtek a bennük lévő genetikai utasításokat követve változtatják tulajdonságaikat. Az eredmény az egészséges újszülött. Kiemelendő, hogy mindez egy meghatározott időrendben történik: a fejlődésben, a megújulásban a késlekedés, az időrend felbomlása megengedhetetlen, ha mégis előfordul, súlyos zavarokhoz vezethet. A megszületés után testünk állandó kölcsönhatásban van a környezettel, folyamatosan lélegzünk, táplálékot kebelezünk be, és végtermékek hagyják el szervezetünket. Eközben új sejteink születnek a meglévőök osztódásával, és mások elpusztulnak, miután feladatukat teljesítették. Bőrünk felszínes hámszövetje folyamatosan keletkezik, vándorolnak, átalakulnak, végül elpusztulnak, maradványaikból lesz a testünket borító szaruréteg, ami azután lekopik. Bőrünk folyamatosan megújul. Az oxigént szállító vörösvértesteink folyamatosan keletkeznek a csontvelőben, a feladatokra specializálódnak, majd a vérben keringve végzik az oxigén szállítást. Kb. 120 évig, ezután elpusztulnak, szervesnek. Idegsejtjeink a különösen kevés sejtek közé tartoznak, születésünk után már alig-alig keletkeznek. A köztük lévő kapcsolatok viszont az életünk során egyre bonyolultabb hálózatokat alkotnak. Tudatunk az így kialakult, bonyolult idegrendszerünk működésének köszönhető. Testünkben az anyagcsere révén állandó a változás, részletekben a megújulás, de ez nem érinti automatikusan a személyiségünket, ill. személyiségünk változásait. A testi változások egy irányba

mutatnak, a születéstől a halál felé, a tudat azonban állandó megújulásra képes.

Keken András egy, az egyházi év első vasárnapján elmondott igehirdetésének leírt változatában ezt olvassuk: „Igazán újat csak belül, csak lélekben lehet kezdeni. Mit ér az új foglalkozás a régi fáradtsággal, a régi hanyagsággal? Mit ér az új környezet, ha mi magunk a régiek maradunk benne? Mit ér az új otthon, ha régi szívet viszünk bele? Az Ádvent tehát arra hív, hogy lélekben kezdjünk valami újat.”

A lelki megújulásra alkalom lehet minden reggel, minden nap új kezdet. Persze ez nem történik meg tőlünk függetlenül, csakis a mi elhatározásunkkal és Isten segítségével. Egész életünk alapvető megváltozásához, megújulásához vezethet a napkeltehez, a fényhez, az átláthatósághoz, s így a biztonsághoz kötődő megújulás vágya és megélése.

Megújulásra életünk több nagy pillanata is kínálkozik. Az egyházi év, a polgári év kezdete, de akár az iskolai év kezdete is új kezdésre készíthet. Megismerhetetlen alkalom együttes megújulásra két ember számára a holtomiglan-holtodiglan összetartozás ünnepe, az Isten, a rokonok, a barátok és az összes jelenlévő előtti kijelentése. Egy ijesztő, életünket vagy testi épességünket veszélyeztető helyzetből való váratlan, néha csodának beillő megszabadulás is lélekben megújulást hozhat az emberben. Egy komolyan vett foglalkozás, szakma, küldetés, szolgálat megkezdéséhez kapcsolódó erős elhatározás vagy eskü nem nélkülözheti a megújulás szándékát: akkor valami fontos, új életszakasz kezdődik.

A lelki megújulás, amelynek alapja az önmagunkba tekintés és környezetünk ismerete, biztosítja testünk és szellemünk egészségét. Úgy tűnik, nincs semleges zóna; megújulások sorozata nélkül idő előtt jelentkezik az elkopás, a megöregedés, a szellemi, lelki elszegényedés.

Milyen tanulságot lehet a tudatos lelki és szellemi megújuláshoz testünk korai fejlődésének részleteiből levonni? Én nagyon fontosnak tartom, átvitt értelemben, a receptor molekulák szerepét.

Ki kell alakítanunk

magunkban a megújulásra felhívó érzékenységet, működőképesen kell tartanunk az érzékelő receptorokat. Meg kell hallanunk lelkiismeretünk szavát, de tudatosan nyitottnak kell lennünk a világ felé is, észre kell vennünk a más emberektől, az egyszeri vagy mindennapos eseményekből eredő, a nekünk szóló felhívást, biztatást. Szükségünk van egy önmagunkon túl mutató életcélra, egy nagy összefüggéseiben rögzített, de a részletekben változásokat is megengedő élettervre, hogy a megújulás ennek a megvalósítását szolgálja. Az élettervben nagyon fontos az időtényező. Keken András már idézett igehirdetésében az is elhangzott, „az új kezdet lehetősége a kegyelem tekintetében korlátlan, de nem korlátlan az idő tekintetében.”

„A lelki megújulásra
alkalom lehet
minden reggel.”

Dr. Réthelyi Miklós

MEGÚJULÁS

a lélekgyógyász szemével

Beszélgetőpartnerem, dr. Mimics Zsuzsanna szakpszichológus (leendő családterapeuta) fiatal, határozott személyiség. Klinikai munkája mellett egy tipikusan XXI. századi médiumon, az interneten keresztül is gondozza a krízishelyzetbe került, és az anonimítás védelmében könnyebben kitárulkozó serdülők, 20-as, 30-as fiatal felnőttek lelkét. Így olyanok is a látóterébe kerülnek, akik egyébként semmiképpen nem kérnének segítséget (társadalmunkban a megelőzés sok esetben sajnos nem „érték”...) Nem egy hozzá forduló levélíró gondolt már öngyilkosságra, kilátástalannak érezve saját sorsát. Mit mond ilyenkor a szakember? Miért érdemes tovább élni, folytatni – avagy újrakezdeni? Mitől függ, hogy ki vet véget életének, és ki vállalja a harcot?

A pszichológia a megküzdési képesség fogalmát használja ezzel kapcsolatban. Személyiségfüggő, hogy ki mennyire képes talpra állni egy krízishelyzet után. Több tényező is szerepet játszik, hogy egy adott ember hogyan bírkozik meg az

élet nehézségeivel, és képes-e „újrakezdeni”. Ilyen tényező például az optimizmus, azaz hogy meg tudjuk-e találni a pozitívumokat; továbbá az a tulajdonság, hogy képesek vagyunk-e értelmet találni az életben (koherencia-érzés). Aki tudatosan keresi, törekszik meglátni az élet értelmességét, jobb eséllyel száll szembe a krízisekkel, egy betegséggel, kapcsolati problémával, gyásszal stb.

Melyik a legveszélyeztetettebb korosztály?

Az idősokor és a serdülőkor. Fiatalon kezdünk ugyanis azon gondolkodni, hogy „miért is vagyunk a világon”, melyek a célok, amelyekért érdemes tovább haladni. A kész sémák nem mindig kielégítők. Serdülőkorban az öngyilkossági gondolat előfordulása óriási! Ezt tükrözi az is, hogy az élet-halál gondolata a divatos zenekarok és előadók zenéjében is erősen jelen van. (Az amerikai popdívá egyik videoklipjében, a fürdőkádban „mintha” felválná az ereit... – a szerk.) A tett elkövetésére azonban csak az a fiatal kerülhet, akinek valami nagyon nincs rendben az életében. Tévedés ám azt hinni, hogy ez máról-holnapra történik – általában többéves előzménye van egy ilyen tragikus döntésnek.

Van-e az emberben valamilyen belső védelmi mechanizmus? Hiszen azért nem minden krízisben lévő követ el öngyilkosságot – szerencsére...

Védelmet adhat például az önfejlesztési készség, a fejlődés vágya, a serdülőkorban erősen munkáló önismereti igény. Jó fejlesztési lehetőségeket kínál személyiségük nyitottsága, rugalmassága. Védelem emellett az elfogadó, megértő családi háttér, amely közvetítésével megtanulunk bízni, hinni önmagunkban és életünk, sorsunk alakulásában is. És a hit. Itt most nem feltétlenül egy adott egyházhoz való kötődésre gondolok csak – bár a közöség megtartó ereje igen komoly, megóv a devianciáktól, a drogozástól, a bűnözéstől és az öngyilkosságtól is, ezt statisztikák igazolják –, hanem hogy belülről „higgyünk valamiben, ami irányt mutat, ami jó nekünk.” (Más kérdés, hogy az egyház nyelvezete nem mindig hangolódik rá a fiatalokéra...) Az imádkozás pszichológus-szemmel nézve is pozitív, hiszen akár napról napra is belső békét, lelki nyugalmat teremt, rámutathat a belső értékekre, célokra. Krízishelyzetben természetes kérdésként adódik, hogy miért történik ez az egész? (Legyen az egy szakítás, szülőkel való konfliktusok, droggal való kap-

csolatba kerülés, vagy nem kívánt terhesség – hogy tipikus serdülőkori problémákat vegyünk.) Fontos, hogy minél megnyugtatóbb választ találjunk, még akkor is, ha életünk már-már vakvágányra téved, ne jussunk el addig a végpontig, ahol „semminek nincs értelme”. Aki már kiskorától, a családi környezet támogatásával megtanulja jól kezelni a stresszhelyzeteket, kisebb valószínűséggel jut el ideig.

Mit tanácsol Ön egy ilyen végpontra jutott fiatalnak, felnőttek? Miért, hogyan kezdje újra?

Nem egyszerű, és időigényes is egy ilyen eset kezelése. A laikus, segítőkész – de nem szakképzett – igen nehezen tudja továbblétni az érintettet, mégis fontos, hogy ha észrevesszük, hogy komoly a baj, ne kezeljük közönnnyel. Legfontosabb meghallgatni, beszéltetni. Talán az említett „előtörténet” alatt ezt senki nem tette meg vele, vagy legalábbis hiányzott az empátia, az emberi szó az életéből. A serdülők életében például általános az értékek keresése – de társadalmunk sok területén és sok családban is érték-válság van, és nem érzékelhetők a jó modellek, a pozitív távlatok. Az identitásválság időszakában tanár, lelkész, szülő felé esetleg nincs meg a bizalom, a hasonló cipőben járó osztálytárs pedig nem tud bőles tanácsot adni. S ha a fiatal krízishelyzetben magára marad, már csak elejtett félszavakkal próbálja arra felhívni a figyelmet, hogy mekkora a baj: „én ezt már nem fogom látni”, „nekem már úgyis mindegy” (szinte mindig vannak ilyen jelzések). Ezek segélykérések, amelyek az esetek nagy részében válasz nélkül maradnak, pedig ilyenkor

még sokat tehetnénk. Ha az érintett mesél mindarról, ami terheli, és érzékeli, hogy értem, amit mond, egy idő után megkönnyebbül. Akkor rávehetem, hogy van más alternatíva is.

Megosztaná velünk néhány konkrét esetét – név nélkül – az Internetről?

Az Internet ideális csatorna, hiszen ma ezt szeretik a fiatalok. A gép előtt ülnek naphosszat, itt ismerkednek, mert személytelen, biztonságos. Aki nek a fájdalma és a szégyenérzete akkora, hogy nem merne szemtől-szemben leülni egy pszichológussal: itt megteheti. Írni a serdülők amúgy is nagyon szeretnek – naplót majdnem mindenki írt kamaszkorában. Verseken, dalszövegekben is kifejezik érzelmeiket. Egy kattintással kapcsolatba tudnak lépni egy felnőttel, aki talán segít, s ezt a mentőövet megragadják. (Weboldalunk mindenki számára elérhető: www.egyongyilkossag.fw.hu – a ‘Mielőtt megtennéd’ menüpontnál lehet nekem e-mailt írni.)

Nézzünk tehát példákat! 29 éves lány ír nekem – se párkapcsolata, se baráti társasága. Csak a munka marad számára. Alkoholista apját kell ellátnia, eltartania. Az apa mindenfajta társaságtól tiltja, terrorizálja. Ezt a lány nem bírja már tovább, inkább öngyilkos lenne, mint hogy így éljen tovább. Mi a teendő?

Keresni egy harmadik alternatívát! Például, a saját lábára állás gondolatát felvetni. Egy albérlet fenntartása nem kis feladat, de a saját lakás már egy életcél lehet, amiért érdemes küzdeni. Vagy: 16 éves lány, negyedik gyermek. Édesapja alkoholista, édesanyja vállalja magára a család eltartását, a család nélkülöz, ő nehezen talál barátokat,

párokapcsolata sincs. Felteszi a kérdést: miért is született a világra, ha családjában minden új gyermekkel csak súlyosbodtak a gondok, a veszekedések? Igazából csak arról akar írni valakinek, hogy milyen jó lesz egyszer szabadulni, önállóodni, és valahol máshol, másként újrakezdeni, szeretettel gondolv azokra, akikkel most csak együtt szenvedni tud. A távolból nem tudom megváltoztatni a családot, csak támogatni őt, és segíteni, hogy nagykorúságáig kitartsa, ez a cél vezesse napról napra.

Összegezve, úgy látom, egyszerre kell újrakezdesre és folytatásra bátorítani a krízisben lévőket. Ez nem könnyű feladat, tudom, de lehetséges, ha sikerül visszatalálni ahhoz a ponthoz, amikor még hiteles volt a belső világa önmaga számára. Az egyház válasza bizonyos pontokon egybecseng a pszichológiával, hit és pszichológia illeszkedik, és ezt én nagyon izgalmasnak találom! Nevezetesen, a krízisben a sors egy próbatétel elé állít, és „látni akarja”, meg tud-e oldani, meg tudsz-e küzdeni vele lelki-érzelmi-cselekedeti síkon? Pszichológusként tapasztalom: ha vállaljuk a kihívást – és vállalunk is kell! – a sors meg is adja a kellő segítséget, hogy talpra álljon az ember. Az újrakezdeshez sokszor meg kell újulnunk, meg kell haladnunk önmagunkat, abba kell hagynunk az önmagunknak mondott korábbi hazugságokat, ami nem könnyű. Ha azonban sikerül, egy kicsit jobb emberré válunk, nemcsak önmagunkat, de másokat is gazdagítunk azzal, ha továbbvisszük, amit az élet akkor tanítani akart nekünk.

■ Kóháti Dorottya

„...Újrakezdeni, szeretettel gondolv azokra, akikkel most csak együtt szenvedni tud.”

ÚJRAKEZDÉS EGY ÉLETEN ÁT

Sokak élete olyan egyenes, mint egy vonalzó. Előre tervezetten, szépen sorjában következnek az események egymás után – a nagyobb kihívásokat, problémákat mellőzve. Tudjuk jól, hogy gondtalan és kényelmes élet igazából kevesek számára adatik. A legtöbbünk élete telis-tele van helykeresséssel, próbálkozással, „váltó-átállítással”, mely különösen a fiatal korra jellemző. De felnőtte érve is gyakran szembesülünk teljes pályakorrekcióval, maganéleti válsaggal, új hobbik kipróbálásával, „az élet hozta új lehetőségek” elfogadásával, melyek változtatást, egyfajta újakezdést hoznak életünkbe. Mindennek oka lehet a boldogság és az élet értelmének további keresése, az értelmes és hasznos munkavégzés iránti vágy, továbbá a bennünk élő szeretni akarás, illetve szeretettség érzése. A megelégedettség állapotáért, a „komfort érzetünkért” néha igen keményen meg kell dolgoznunk. Különböző korokban különböző feladat jelent számunkra kihívást. Lássunk négy példát arra, hogy fiatal, felnőtt és idős korban hogyan érint bennünket az újakezdés.

ÚJRAKEZDÉS 20 ÉVES KOR KÖRÜL

Álmomból ébredtem fel arra, hogy arcomba vakító fény ragyog. A még félig álmosan kinyíló szemem azonnal megtalálta a fényforrást, a szobaablakon élesen átvilágító téli napot.

Hát mégis van új reggel, mégis van TOVÁBB! – gondoltam magamban, annyi sok reménytelen újrapróbálkozás után. Arcom méginkább a jóleső melegség irányába fordítottam, és csak annyit éreztem: most jó így. Csak süssön a nap, csak süsse arcom! Akármilyen történet, akárhogy is – VÉGE. Sok reménnyel és örömmel indult több éves kapcsolatom végérvényesen lezárult. A múlt nem számít többé, a most nyugalma, békessége az, ami fontos. Ragyog a melegséget adó nap a hideg, csendes télen.

Ekkor vettem észre, hogy az arcom előtt nyugvó kezemen a szívárvány csodás színei pompáznak. Ez meg

hogyan lehetséges? – tűnődtem. Szememmel kerestem a fénytörési lehetőségeket, s hamar rájöttem: oltalmat adó nagymamám antik, szárnyas tükre okozott számomra meglepetést. De szép! – lelkesedtem magamban. Elnéztem a centi vastagságú színeket, melyek másodpercenként lassan, alig észrevehetően arrébb kúsztak a paplaron, a lepedőn, míg végleg eltűntek. Alig hihető ez a kis csoda, ugye? Pedig így volt. Lelkem mélyén már régóta nem érzett öröm fogott el e pár pillanat után, mert eszembe jutott a szívárvány jelkép bibliai értelme Noé történetéből: Isten szövetséget köt a néppel, választottaival, szeretteivel. S hogy a szívárvány miért pont az én kezemen volt? Erről csak a csaláfitán mosolygó nap tudhatott valamit...

Így hát felkeltem, és elindultam a vargogató hidegben, letéve a megoldhatatlant, a megváltoztathatatlant, a ku-

darcot, és belekapaszkodtam a fénybe, a melegségbe, a viláosságba, Istenbe, aki az Ő titokzatos módján megfogta a kezem, és azóta is vezet a szeretet útján. TUDOM.

Klára – 24 éves lány

ÚJRAKEZDÉS 30 KÖRÜL

Egy egyetemet végzett harmincas nő dilemmája elsősorban az, hogy családot vállaljon-e, vagy a karrierébe fektesse-e be minden energiáját. Ha az előbbi választja, akkor tényleg nagy kérdése az újakezdés, hogy hogyan tudja majd – pár év múlva – folytatni a munkáját, ott, ahol abbahagyta. Ha viszont lemond a családról, akkor tíz év múlva esetleg már késő lesz gyermeket vállalnia.

Szintén újakezdés ebben a korban, ha egy harmincas fiatal új, saját lakásba költözik, és meg kell teremtenie otthonát, annak harmóniáját, s meg kell

állnia a maga lábán. A tanulmányok, a lakáshoz jutási nehézségek miatt sok esetben kitolódik az önálló otthon teremtésének az ideje, lehetősége. Ha sikerül elszakadni a védett közegtől, amit a család, a szülők jelentenek, akkor van rá lehetőségünk, hogy a „nagybetűs életet” kezdjük el élni.

Igazából, harmincévesen még fiatalok vagyunk, farmerban járunk, de már az életről többet tudunk: a lelkünk gazdagabb, megbocsátóbbak vagyunk, többet tudunk az emberi kapcsolatokról.

Sok harmincas lány éli át, amit a Bridget Jones könyvekből, filmekből megtudhattunk, azaz a kétségbeesett társkeresést. Sokan pánikba esnek, ha ilyenkor még nincs társuk, és ezáltal értéktelenebbnek érzik magukat. Pedig az értékeket először magunkban kell keresnünk – akár volt, van vagy lesz társunk.

Ebben a korban az ember még nyitott arra is, hogy tanuljon, képezze magát, nyelveket tanuljon, ezért nagyon értékesek ezek az évek. Ekkor még az előtérünk kinyíló ajtókat látjuk, és olyan utakat, amelyek előre felé vezetnek. Az életet Isten sok-sok ajándékot készített el a számunkra, úgyhogy csak szépen, előre tekintve kell haladnunk.

Éva – 33 éves

ÚJRAKEZDÉS 40 KÖRÜL

„Ha negyvenéves elmúltál, egy éjjel, egyszer fölébredsz és aztán sokáig nem bírsz aludni. Nézed a szobádat ott a sötétben. Lassan eltűnődöl eszen-azon. Fekszel, nyitott szemekkel, mint majd a sírban. Ez a forduló az, amikor az életed új útra tér.

Csodálkozol, hogy föld és csillagok közt éltél. Eszedbe jut egy semmiség is. Babrálsz vele. Megúnod és elejtetted.”

Kosztolányi Dezső így utalt a negyvenesek megváltozott életérzésére. Valóban különös, új szakaszt élnek meg a „delelőn” túlrá érkezettek. Az emberi élet talán legteljesebb, legizgalmasabb, de igen érzékeny ideje ez. Lappang, majd időnként feltör a kérdés: mi értelme az egésznek, amiben vagyok, hiszen minden elmúlik?! Kopik, fáradékonyabb a test, jelentkeznek a betegségek is, közelebb kerülök a halálhoz, mint eddig voltam, vagyis igazán szembesülök azzal a ténnyel, hogy el kell innen menni.

Már nem az a kérdés, hogy honnan jövök, hanem az, hogy hová megyek. Már nem az a fontos csak, hogy miben vagy kiben hiszek, hanem az, hogy a jövőre vonatkozóan van-e reménységem. Van-e értelme még új könyvet vásárolni és elolvasni...?

Vannak-e ideáim és értelmes-e a tevékenység, ami kitölti az életemet? És igen, mi az út vége? Ezekkel a kérdésekkel szembesül és küzd a negyvenes nemzedék.

Széplaki Kálmán – 46 éves

ÚJRAKEZDÉS 60 ÉVESEN

Én már 60 éve tapasztalom az atyai gondoskodásnak azt az énekversben is kifejezett lényegét, hogy: „Meg-megújul minden reggel az Ő nagy igralma”. Ha csak az utóbbi 20 évre gondolok: milyen nehéz volt anyám, férjem, gyermekem eltemetése után egyedül maradva, új életet kezdeni! Milyen furcsa

volt 5 évi nyugdíjas lazítás után visszatérni volt munkahelyemre – életmód, életritmus változtatás árán. Milyen jó volt újra tapasztalni a gyerekek rajongását, a kollégák szeretetét. Azután új feladatot vállaltam utazó és környezetvédőként, 62 évesen 9 hónapos idegenvezetői képzésben vettem részt a váltás érdekében. Közben, 20 év alatt folyamatosan hatott rám a misszió fontosságának a tudata: segítettem a lepra-misszióban, majd újdonságként beleméltetem a hanghullámokba is, a Rádiómisszió keretében. Kaptam ihletet új versek írására, kaptam kérést, készíttetést új könyv kiadására (1989-ben, 1992-ben és 2000-ben), közben az új élményeimről rádióriport készült, erről magnókazetták százai keltek el. A megújulás lehetőségét rejtették magukban a meghívások is, amikor új környezetben, új közönségnek újra elmondhatam „csak” azt, hogy: „Itt vagyok, itt a lámpám, telve olajjal!” Új feladat volt eleget tenni egy újabb felkérésnek, amikor a gyógyulásért folytatott imádság jelentőségéről írtam. Születésnapomon írtam, hogy: „...alig várom a holnapot, mert mindig újat hoz nekem, így telik el az életem.”

A 100. ének 8. versét hadd idézzem végül:

*Új reggel és új kegyelem
Új erőt Tőled kérek
Új napom, egész életem
Hadd legyen hálaének!*

Hesp Edéné Házos Mária

■ **Összeállította: Balog Eszter**

HÁNYSZOR LEHET MEGHÁZASODNI?

HÁZASSÁGI SZORZÓTÁBLA

Egy nem létező apokrif így jegyzi föl a párbeszédet Jézus és a házastárs között:

– Uram, hányszor válhat el tőlem a házastársam úgy, hogy én megházasodjam vele? Még hétszer is?

– Nem azt mondom neked, hogy hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is. Ez az asszociáció jutott eszembe, és azt gondolom, hogy komolyabban eltöprengve is megáll ez az intuíció. Hiszen a házasság témájában is annak újramegházasodása lehet előtűnik elsőként. Ez pedig nem megy másképpen, mint ahogyan az eredeti evangéliumi párbeszéd is elénk tárja (Mt 18,21-22.)

Miként lehet egy összetört házasságot meggyógyítani? Miként lehet az újramegházasodás részesevé lenni? Bárminek az újramegházasodásról legyen szó, igaz – így a házasságra is: csak a megbocsátáson át vezet az út hozzá. Egy végképp kisziklott házasság úgy kezdhető újra, ha a felek nem csupán fegyverszünetet kötnek, nemcsak békeszerződést írnak alá, hanem szívből megbocsátanak egymásnak. Akár hetvenszer hétszer is... Eszembe jut egy ismerősöm. Mint manapság igen sokan, elváltak. Később azonban, megtérése után Isten ígéretéből megértette, hogy a válás Isten

akarataival ellenkező – és férjhez ment ismét: ugyanahhoz. Azóta boldogan élnek.

Mi van azonban azzal, aki özvegyé lesz? Mindenki természetesnek tartja, ha újramegházasodás helyett másikat köt. Na de mi lesz a feltámadáskor?! Különösen is, ha valakinek többszörös özvegyesége is jutott. Ki lesz majd a házastársa a feltámadáskor? Természetes és logikus a kérdés – nem csoda, hogy a szaduceusok is alkalmasnak találták arra, hogy Jézusnak feltegyék. A szépséghiba csupán az, hogy ők csapdát akarta állítani vele, mivel nem hitték a dánieli próféciaának a feltámadásról (Dán 12,2-3.) Bár a mennyben találkozunk azokkal, akik szintén elnyerik az üdvösséget, Megváltónk világossá tette válaszában, hogy ott már nem házasodunk (Lk 20,34-36.) – annak érvényességi köre erre az életre korlátozódik. Ezért is természetes az özvegyek újramegházasodása – hűségi fogadalmuk addig terjed, amíg mindketten élnek. Hányszor lehet megházasodni? Az esetek szemrevételezéséből kiderült, hogy nem a házasságkötések száma a döntő, hanem az, milyen helyzetből történik az új házasságkötés. Elváltak számára komoly lelkiismereti

problémát jelenthet, vajon szabad-e újabb házasságot kötniük. Egyházunk 'szülőatyja', Martin Luther, a Szentírás Jézusához ragaszkodva a házastárs élete idején két esetben tartotta lehetségesnek másik házasság megkötését: házasságtörés vagy hűtlen elhagyás esetén. Más esetekben az újabb házasság nem újramegházasodás, hanem házasságtörés (Mt 5,32.; 19,9.) Viszont Jézus felmenti az elhagyottat-elbocsátottat vagy megsaltat korábbi házassági fogadalmáról.

'Házassági szorzótábla' nem matematika, hogy darabszámra mérhetnénk. Adott esetben lehet, hogy egyetlen egyszer hetvenszer is. Az újramegházasodás a bűnbocsánattól függ! Attól, hogy bocsánatot nyerünk-e Istentől az elrontott házasságért, illetve megbocsátunk-e egymásnak.

■ Székács Tamás

Utat hagyni

ELROMLOTT DŰLŐUTAK

Erre mifelénk, a falvainkban a régi emberek visszatérően panaszkodnak: elromlottak a dűlőutak. Nagy gépek járnak a felázott utakon is, mély gödröket hagyva maguk után temetetlenül. Utánuk már nem megy el se szekér, se autó.

A felázott dűlőutaknál is sérülékenyebbek a kapcsolataink. Hamarabb kártúsodnak. S ha temetetlenül maradnak a kátyúk, idővel nem lesz járható út előttünk.

UTAT HAGYNI: JÉZUS MOZDULATAI

Van az Evangéliumban egy történet, amit az első századok Alexandriájában ki is hagytak az Írásból, annyira botrányosnak érezték: Jézus és a házasságtörő asszony találkozását. Aztán a Szentlélek visszatette – bizonyára fontosnak látta.

A történetben Jézus kétszer is lehajol, és ír a porba. Hogy mit, azt nem tudjuk. Ez régóta foglalkoztatja az írástudókat. Ambrus, Ágoston és Jeromos Jer 17,13-ra gondoltak: „a tőled elpártolók nevére a porba írnak”. Jeromos azt is lehetségesnek tartja, hogy az ott állók bűnei írtak a porba.

De bármit is írt Jézus, nem ez a fontos. Ha valóban fontos volna, fennmaradt volna. Ami ránk maradt, az a helyzet: néhány mozdulat és néhány mondat. Erre kell hát figyelniünk. Nem a lehetőséggel, hanem az adottal kell számolni, nem a hipotézissel, hanem a tényre – ami a szöveg.

Az első lehajlás még csak meghökkenítő. Hiszen mégiscsak élet és halál kérdéséről van szó, egy ember sorsáról, még ha provokáció is az, ami történik. Nekiszögezik a kérdést, erre Jézus lehajol, és ír a porba. A vádlók bi-

zonnal meghökkennek, a különös eseményt egy pillanatra talán kiközlentik őket a magabiztosságukból. De a Törvény iránti elkölözöttség ereje, a bűnös és a bűnösök barátja elleni szenvedély hamar túlcsap a pillanatnyi zavaron. Amikor tovább faggatják, Jézus felegyenesedik. Ez a mozdulat csendet teremt, a várakozás csendjét, és teret ad annak a mondatnak, ami majd szálólgévé lesz.

S ezután jön a második lehajlás, ami számomra az egyik legszebb mozdulat a Szentírásban. Elhangzik a mondat: „A bűntelen közületek vesse rá először a követ!” Felegyenesedve mondja ezt Jézus, de utána megint lehajol, és ír a porba. Itt sem az érdekes, hogy mit írtatott. A helyzet és a mozdulat maradt ránk, tehát ennek van üzenete hozzánk. A tekintet iránya az érdekes, amely nem a megszégyenülve eloldalgókra szegeződik, hanem a földre.

A tiszták és önelégültek vereséget szenvednek. De Jézus nem élvezi a diadalát, a lehajlásával, földre írogatásával lehetőséget teremt az írástudóknak: úgy mennek el, hogy közben nem kell magukon éreznük a tekintetét. Ha nem ezt tenné, lényegében közejük tartozna. Ha élvezné a bukásukat, ha megszégyenülésükben a saját dicsőségét ünneplné egyes tartással, rájuk szegeződd tekintettel, csak olyan lenne, mint ők. Jézus inkább a földet nézi a port, amely belepi azt, amelybe betört írta.

Hogy mit is jelent ez: „Isten országa közöretetek van”, azt nemcsak az asszonyoknak mondott feloldozó szavak mutatják. Még erőteljesebben hirdeti Jézus testének beszéde. Különösen is ez a második lehajlás, ami úgy hiányzik gesztusainkból.

Újrakezdés csak ott lehet, ahol maradt út.

Dosztojevszkij írja: „Ha valaki bebizonyítaná nekem, hogy Krisztus nem egyenlő az igazsággal, és Krisztus valóban nem volna egyenlő az igazsággal, akkor én inkább Krisztussal kívánnék maradni, mintsem az igazsággal...” Én is így érzem. Több okból is, de az okok közül ez a második lehajlás az első között van.

MEGTÉRÉS

„Csatavesztés a földéken, honfoglalás a levegőben” – írja egy helyütt Pilinszky. S talán ez minden megtérés szűkszavú, szemérmes anatómiája.

Csatát veszített az asszony: lelepleződött, megszégyenült, és már útban volt érte a halál. De Jézus végül ezt mondja neki: „Én sem ítélek el. Menj, és többé ne vétkezzél!” Indulj, és kezd újra. De többé ne lefelé menj, hanem felfelé!

Az irgalom utat nyit: lehet járni, újra járni. De az irgalom nem oldja fel a normát. Az irgalom elindít, a Törvény vezet. Mert a norma nem bennünk van, hanem fölöttünk, hiszen csak így emelhet.

A vádlók, az írástudók és farizeusok a nehezebb eset: az atyjuk házában maradt idősebb fiúk, a tiszteletről méltók. Csatát veszítettek ők is. De maradt úrjuk a visszavonulásra, lehetőségük az újragondolásra. Az a második lehajlás lehetővé tette számukra, hogy ne vigyék magukkal a vereségre a diadalmas győző emléket, amely csak felszítaná a legyőzöttök indulatát.

Az a mozdulat utat nyitott nekik a válható csatavesztésre, fegyvereik letételére – s néhányuknak talán a levegőben való honfoglalására is.

■ Kovács Imre

A gyülekezet megújulása

Évszázadokkal ezelőtt így fogalmaztak eleink: „Spiritus Sanctus conservat et renovat ecclesiam.” Magyarra fordítva ezt így szól: A Szentlélek őrzi (konzerválja) és újítja meg (renoválja) az egyházat.

Ez a hitvallásszerű régi mondat nem kevesebbet állít, mint hogy minden emberi törekvés a gyülekezetek megújítására hiábavaló, ha az nincs összhangban a Szentlélek munkájával. Nem véletlen, hogy az Apostoli hitvallás 3. hitágazatában a Szentlélek összefüggésében szólnak az egyházzal. Érdemes egy aprónak tűnő, ám döntő jelentőségű különbségre felfigyelni. Amíg a Hísekegyben azt mondjuk, „Hiszek Szentlélekben”, addig a folytatásban már így fogalmazzunk: „egy keresztyén anyaszentegyházat”. Vagyis nem az egyházban hiszünk, hiszen az óhatatlanul tele van emberi tényezővel, gyengeségekkel és bűnökkel, hanem a Szentlélekben, aki pünkösdkor létrehozta, majd folyamatosan őrzi és újítja azt.

Ezért minden korábbinál erőteljesebben rá kell és rá lehet magunkat bízni Isten Szentlelkére.

Sokan azt gondolják, hogy a Lélekre való hivatkozás idegen az evangélikus teológiáról. Kétségtelen tény, hogy a kis egyházak vagy éppen a karizmatikus közösségek előszeretettel hivatkoznak a Lélek munkájára. Másfelől az igazán ősinek számító ortodox

egyházra jellemző az elmélyült spirituális, a Szentlélek munkájának komolyan vétele. Evangélikusok „Jelekrelenül” élünk?

Ha az egyház születésének dokumentumát is jelentő Apostolok cselekedeteit figyelmesen olvassuk, akkor arra a felismerésre jutunk, hogy a gyülekezet életét kezdettől fogva mindvégig a Szentlélek irányította. A könyv 2. fejezetében értesülünk a Lélek pünkösdi kiadásáról, de ez az áradás nem apad el, hanem folyamatosan tapasztalható. Péter apostol arról tesz bizonyosságot, hogy „a názáreti Jézust felkenté az Isten Szentlélekkel és hatalommal” (ApCsel 10,38), ugyanakkor arról is értesülünk, hogy „megtelték mind Szentlélekkel” (2,4). Az a Lélek tehát, amely Jézusé lett – aminek birtokában Lk 4,18-ban ezt mondhatja: „az Úr Lelke van énrajtam” –, a tanítványoké is lehet. Mester és tanítvány kapcsolatának szép példája ez.

A könyv folytatásából is arról értesülünk, hogy a Lélek gondoskodik az egyház növekedéséről: „Az egyház... az Úr félelmében járt, és a Szentlélek segítségével számban is gyarapodott” (9,31).

Miként él a mai egyház a teremtő Szentlélekhez méltóan? Mi szolgálja a gyülekezetek megújulását? Erre a kérdésre így szól a válasz: akkor él az egyház a Lélekhez méltóan, ha komolyan veszi, hogy a Vigasztaló Lélek

uralma alatt él, és így van remény a gyülekezet megújulására.

János evangéliumában is találunk már a vigasztaló Lélek kifejezéssel, hiszen búcsúbeszédében Jézus azt ígéri, hogy elküldi majd a Paraklétoszt, a Vigasztalót.

Az egyházban ezért a vigasztalás szolgálatát kell végeznünk. Úgy, ahogy Ézsaiás is meghallorta az ígét: „Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet!” (Ézs 40,1).

Egy mindinkább farkastörvényeknek alárendelt és egyre vigasztalanabb világban az egyház a vigaszt jelentheti: az evangélium bilincseket leoldó erejével, a könnyek letörölésével, a görösk oldásával töltheti be ezt a szerepet.

Latin mondattal kezdtem, azzal is fejezem be. A lutheri reformáció az egyház szolgálatát ebben a tevékenységben ragadta meg: „mutuum colloquium et consolatio fratrum”, vagyis a testvérek kölcsönös beszélgetése és egymást vigasztalása.

Amennyiben képesek vagyunk erre a szolgálatra, akkor vagyunk Paraklétosz gyermekei, és akkor újulnak és elevenednek meg gyülekezeteink.

Jövel, Szentlélek Úristen!

■ Fabiny Tamás

Az új kezdet mindig nehéz

Bizonyára mindnyájan ismerjük ezt a kijelentést.

Talán ezért is vagyunk valahányan szkeptikusak bármilyen új láttán, főleg ha szerintünk reménytelennek is tűnik az egész. Budapesti Szlovák gyülekezet – már a név is kicsit elrettentőnek tűnik a mai politikai és társadalmi közhangulatot ismerve. Innen, Magyarországról Trianon sebeit nyalogatva, irigykedve és igazságérzetünk teljes tudatában értékeljük a szlovák államiság létjogosultságát. Onnan, Szlovákiából pedig a jogos önrendelkezés és nemzeti függetlenség jegyében nem értik a határon túli indulatokat.

Istentisztelet a szlovák gyülekezetben

Olyan helyzet ez, amit talán csak az új jövő, az eurózána, mindent egy kicsit átformáló légköre oldhat fel.

Háború utáni erőszakos át- és kitelepítések. Korabeli hivatalos politikai vélemény: „aki itt maradt az, magyar”. Gulyáskommunizmus, új felfedezések: vannak nemzetiségeink is, hadd éljék meg kultúrájukat... új kezdet... énekarok, tánckörök, kulturális intézetek születnek.

Egyházunkban az 1984-es új énekeskönyv bevezetésével szinte végleg eltűnik a Trianosius énekeskönyv használata, s vele a nevével fémjelzett ke-

gyesség is. Új könyv régi, újrapontált énekekkel. Szlovák gyülekezetek, magyar lelkészekkel, szlovák nyelvű istentiszteletek, csak néhol az országban...

Ezt az érzést, helyzetet ismerni kell ahhoz, hogy a pesti Szlovák gyülekezet tragikus napjait megértjük.

A múlt gyönyörű, a századelő legnépesebb budapesti építkező, püspököt adó, gyülekezet építő evangélikus közösségéről van szó, amely a történelem eseményei alatt teljesen eltűnt. Innen az új kezdet...

Szinte prófétiás helyzet, romok mindenhol, eltűnt nép... „Uram, kegyelmezz nekünk, benned reménykedünk! Légy segítségünk reggelenként, szabadítónk a nyomorúság idején!” Ézs 33,2 A kezdet... az első három istentisztelet teljes kudarca, senki nem jött. Aztán szép lassan növekvő létszám, egészen tízig. Eltelik egy év, sok ünneppel, amikor sokszor kicsinek bizonyul az ötvenfős kápolna, de az egyszerű vasárnapok létszáma nem mindig haladja meg a tucatnyi létszámot.

Gyülekezetünk jelene: nosztalgia, az Az Úr Isten keresése, saját önértelmezés? Ki vagyok, hová tartozom?

Budapest mindent átváltoztató, gyökereket metsző felhőjéből, Isten kegyelméből, lassan bukkannak elő gyülekezetünk jövője tagjai. Ki mit keres? Önazonosságát, hitét, amelyet Komlóson vagy Csabán „felejtett” 30-40 éve?

Énekelte liturgiát, énekelte Miatyánk, könnyek, „Uram, szenvedek, segíts rajtam!” Ézs 38,14

gyönyörű, a századelő legnépesebb budapesti építkező, püspököt adó, gyülekezet építő evangélikus közösségéről van szó, amely a történelem eseményei alatt teljesen eltűnt. Innen az új kezdet...

Szinte prófétiás helyzet, romok mindenhol, eltűnt nép... „Uram, kegyelmezz nekünk, benned reménykedünk! Légy segítségünk reggelenként, szabadítónk a nyomorúság idején!” Ézs 33,2 A kezdet... az első három istentisztelet teljes kudarca, senki nem jött. Aztán szép lassan növekvő létszám, egészen tízig. Eltelik egy év, sok ünneppel, amikor sokszor kicsinek bizonyul az ötvenfős kápolna, de az egyszerű vasárnapok létszáma nem mindig haladja meg a tucatnyi létszámot.

Gyülekezetünk jelene: nosztalgia, az Az Úr Isten keresése, saját önértelmezés? Ki vagyok, hová tartozom? Budapest mindent átváltoztató, gyökereket metsző felhőjéből, Isten kegyelméből, lassan bukkannak elő gyülekezetünk jövője tagjai. Ki mit keres? Önazonosságát, hitét, amelyet Komlóson vagy Csabán „felejtett” 30-40 éve?

Énekelte liturgiát, énekelte Miatyánk, könnyek, „Uram, szenvedek, segíts rajtam!” Ézs 38,14

■ Szpisák Attila

MEGKÉRDEZTÜK:

MI JUT ESZÉBE A SAJÁT ÉLETÉBŐL, HA AZ ÚJRAKEZDÉSRE GONDOL?

Metzterné Biró Mária (47)
koryvelő

Bátorfi Mihály (58)
autójavító

Balla Mária (21)
egyetemi hallgató

Három esemény jut eszembe. Az első a válásom, a második a hittel való újbóli találkozásom, harmadik pedig nemrég történt: elvesztettem páromat.

Katolikusként nőttem fel, de amikor a párom hitre jutott, szinte húzott magával engem is. Így kerültünk egy evangélikus gyülekezetbe. Ebben az új kezdésben sokat segített az ott tapasztalt összetartás, emberközelség és az egymásra figyelés.

A rendszerváltás után is új helyzet elé kerültem munka terén. Kapitalista verseny alakult ki, ahol reggel hértől este nyolcig hajtani kell, és ha nem elég „jó” az ember, megbukik.

Ön szerint meg lehet-e tanulni újratekdeni?

Nagyon nehéz a kezdet. A gyülekezetbe való beilleszkedésnél is nehéz volt eleinte, de akadt, aki sokat segített. Most az egyedülléttel kell megbirkóznom. Hirtelen minden az én dolgom lett, a gyermekneveléstől a bevásárlásig. Az évek alatt gyűjtött tapasztalatok segíthetnek bizonyos fokig.

El tud-e képzelni olyat az életben, amit nem lehet újratekdeni?

Szerintem nincs ilyen. Bármilyen helyzetbe kerül az ember, amíg érzi, hogy szükség van rá, felelősséggel tartozik mások iránt, addig hihetetlen erőt tud ebből meríteni a Jóisten segítségével.

Tulajdonképpen kétszer mondhatom magam igazán „újratekdenőnek”. 1977 előtt önálló kisiparosként dolgoztam, de akkoriban kezdtek ellehetetleníteni az ilyen módon kenyérkeresők helyzetét. Munkát, sőt életvitelt kellett változtatnom. Egy budapesti szakmunkásképzőben lettem pedagógus szakoktató, mint közalkalmazott. Az új közösségbe be kellett illeszkednem, de ebben segítettek a munkatársaim, és a Jóisten is.

Most ötvennyolc évesen megszűnt a munkaviszonyom, így ismét újratekdenés előtt állok. Jelenleg családi segítséggel gazdálkodási tevékenységet folytatok, hogy meglegyen a mindennapi betevőnk.

Ön szerint meg lehet-e tanulni újratekdeni?

Véleményem szerint az újratekdenés akarattal, lehetőség kérdése, sok szorgalmat igényel, és egy kis szerencsére is szükség van. Szerettünk elvesztése után is újra kell kezdeni. Édesapám halálát követően az Ő munkás keze is hiányzott, de családi összefogással folytatni lehet a dolgokat.

El tud-e képzelni olyat az életben, amit nem lehet újratekdeni?

Maga a földi élet ilyen, azt semmiképp nem kezdhetjük előlről, egyszeri lehetőség.

A fogalom számomra Jézus Krisztusban való újratekdenést jelenti. Azt a napról napra tapasztalható örömet és biztatást, hogy Jézus kegyelméből megbocsátotta, illetve megbocsátja bűnemet, hogy ezáltal én is Isten országának örököse lehetek, és ezt már itt a földön is átélhetem. A Jézussal való újratekdenéssel szabadságot kapok arra, hogy a kísértésekre nem tudjak mondani.

Ön szerint meg lehet-e tanulni újratekdeni?

Szerintem meg lehet tanulni, Isten tanít meg rá. Az ő félelme, irtalma és végtelen szeretete által tudok bocsánatot kérni Tőle és embertársaimtól, valamint megbocsátani az ellenem vétkezőknek.

El tud-e képzelni olyat az életben, amit nem lehet újratekdeni?

Véleményem szerint nincs olyan helyzet, amelyből lehetetlen az újratekdenés, mivel Isten hatalma minden emberi értelmet felülmúl. Csak embernél van lehetetlen, Istennél nincs. Jézus váltságáhalála minden embernek szól, és az élet bármely dögárá kiterjed.

■ *lejegyezte: Szecserényi Máté*

*Felébredek: nem az vagyok, aki voltam.
Elalszom: holnap megint más leszek.
De évek, holtan, utcán, kriptaboltban
én emlékezem és én feledek.
(Weöres Sándor: Existentia)*

A tiszta lap

Tudom, nem szép dolog a kételkedés, a gyanakvás, a bizalmatlanság. Személyiségünk önvédelmi rendszere azonban ezek nélkül már csak bizonytalanul vagy egyáltalán nem tud üzemelni.

Bevallom, engem mindig bizalmatlansággal tölt el, ha az „újratekdenés” kifejezéssel találkozom. Bennem mindig gyanakvást ébresztenek a Nagy Újratekdenők, akik térdre omolva mellüket verik, majd az égre fohászokodva esküdöznek, fogadalmakat tesznek, hogy eddigi felszines, zsákutcába, vakvágányra tévedt, bűnökkel terhes életüknek ezennel vége, most egy új veszi kezdetét, a múlt lezárva, tiszta lappal indul a nagy újratekdenés.

Istentől kapott életünk nem sportverseny, ahol az elhibázott indulás után visszaállhatunk a rajtvonalhoz vagy a startkörre, és várhatjuk az újabb indítást.

Istentől kapott életünket nem kezdhetjük újra, mint ahogy egy gyermeket sem lehet kétszer megszülni. (Beteg vagy elhalt gyermekünk helyett

hívhatunk életre újabbat, de az már egy másik gyermek, egy másik élet lesz.) Istentől kapott életünk egy, melynek egy kezdete van, és azután egy megbonthatatlan, újratekdenetlen folyamat következik. Egy a Forrás, amiből az Élet ered, amivel aztán gazdálkodunk és elszámolunk kell. Életünk olyan, mint a folyó: nem állíthatjuk meg és indíthatjuk újra minden fodra, hulláma, örvénye más és más – állandó változás. Irányára, tisztaságára vigyáznunk kell – nincs lefolyó, nincs csap, hogy ha szennyes lesz, leereszt-hessük és újratölthessük a medrét –, hogy ne bűzös mocsarat, meddő sarat hozunk létre, hanem virágzó termőföldet éltessünk.

Istentől kapott életünk nem sportverseny, ahol az elhibázott indulás után visszaállhatunk a rajtvonalhoz vagy a startkörre, és várhatjuk az újabb indítást. Politikusok és szekta-guruk állításai ellenében nincs újra-tiszta-lap. Tiszta lappal egyszer indulhatunk – és nincs radír –, azon ott van életünk térképe, lenyomata, azt a lapot levakarhatatlanul szennyezik mindenkor bűneink. Most már csak arra ügyelhetünk, hogy ne mocskoljuk tovább, mert mindenkinek „táblára írva nyakába

akasztva története”, még ha emberi szem nem is látja azt. Tudomásul kell vennünk tehát, hogy innen az egyetlen REÁLIS cél „a lehető legkisebb büntudattal való meghalás”.

Istentől kapott életünket újratekdeni nem tudjuk, de az Ő kegyelméből kérhetünk-kaphatunk újabb próbát, lehetőséget, esélyt a sötétség ellen. A látás tisztulhat, a sebek hegedhetnek, rakódhatnak egymásra a tapasztalás, a bölcsesség jótékony rétegei. A bűnbánó őszinte lélek Krisztusban megújulhat, tisztulhat, jobbulhat – jobbíthat, életét teljessé, igazgá, az isteni terv szerint valóvá teheti.

És akkor valaha-tiszta lapunkon életünk szennye is megmehesedik, felfénylik, és Istennek kedves képet mutat.

■ *Csipott Géza*

Újrakezdés: ISTEN SZÓLT!

A keresztyén hit(tan) egyik csodálatos és ezért fontos tétele: az újrakezdés lehetősége.

Ez a különbség a (görög) tragédia és a (bibliai) dráma között. A tragédia azt jelenti, hogy mindennek jóvátehetően végül vége! A legjobb szándék is véres tragédiába torkollik, hiszen Oidipusz sem akarta megölni apját, s nem állt szándékában feleségül venni anyját. Egy jóslat miatt titokban elhagyta nevelőszüleit, kiket valódi szüleinek hitt. Nem tudta, hogy Laiosz király szemében igazi apjával találkozik, és egy szóváltás után meggyilkolta, majd utóda lett a trónon annak felesége (azaz saját anyja) mellett. Kiderült... és semmit nem lehet jóvátenni.

Mindennek vége, marad a tragédia! A (bibliai) dráma mennyire más: Jób! Amíg nem szól előtte Isten, tragédia az élete: elvesztette 10 gyermekét, összes vagyonát, egészségét. S megszólalt

a mindent jóra fordító Isten! Hitünk legbelső magja, legrejtettebb lényege: Isten kezében minden jól végződik! Minden baj, tragédia, nehézség, megpróbáltatás ellenére Isten kezében minden üdvös fordulatot vesz! S van folytatás! Ebben az életben is, az örök életben is!

A hívó ember életében csak dráma van: mert egyszer csak megszólal Isten! Lehet, hogy éppen egy küldetéssel bíz meg, lehet, hogy bűnbánatra kapunk felszólítást. Ennek lényege, hogy az újrakezdés lehetősége életünk mentsvára. Nincs tragédia, ha van is fájdalom dráma, mert végül Isten mindent jóra fordít.

Az újrakezdés lehetősége bibliai látószögből: amikor Isten megszólít! Ahány ember, annyi élethelyzet, de van egy közös pont: Isten megszólít! Ábrahám még Ábrámként élhette gazdálkodó életét, élvezhette termékeny

földje édes gyümölcsét, szerető rokoni közösségét, és egyszer csak szól hozzá Isten: „menj el földedről, rokonságod közül és aryád házából, arra a földre, amelyet mutatok neked!” (1Mózes 12,1kk). Régi életéről nem sokat tudunk, s élete új fejezete sem könnyebbséget jelent, hanem küldetést („Általad nyer áldást és föld minden népe.” 12,3c). Küldetést a maga összes terhével, nehézségével. A küldetés: „menj el...”

Az egyiptomi szokások szerint felnőtté váló Mózes a gyilkosság keserű terhét hordozza lelkében Jetró földjén is. Lányát feleségül vette, és juhait terelgette. Messze az otthon, de a „közeltekintő” (2Mózes 2,12) gyilkosság után sem térhet vissza az otthonának hitt Egyiptomba. Midján papjának, Jetrónak, apósának juhaival egészen az Isten hegyeként számon tartott Hórebig jutott, amikor egy csipkebokor ágai vá-

ratlanul lángrohát öltöttek. Felébredt kíváncsisága, hogy miért nem ég el a csipkebokor. Annak közepéből az Úr hangja szólt: haza kell mennie, mert választott népét általa akarja kivezetni a rabszolgaság poklából. Mózes élete békés családi élet, felesége Cippóra, kisfia Gérsom. De Isten megszólalt, s ennek szent tartalma a küldetés. „Most azért menj! Elküldelek!” (2Mózes 3,10). Emberi értelemben aligha csoda Mózes megrettenése (Ki vagyok én, hogy a fáraóhoz menjek? 3,11). Minden vita hiábavaló – mennie kell. Ez küldetés. Egészen más, de az újrakezdés Dávid király életében is jelen van mint szent lehetőség, mert megszólalt Isten! Hosszú, regényes történet, ahogy Dávid – Isten segítségével – eljuthat a trónig. Dávid a király! Megteszi Jeruzsálemet fővárossá, oda viteti a szövetség ládáját, megszületik szívében a templomépítés gondolata, és elhangzik Isten ígérete a szilárd királyságról. (2Sám 5-től). Nagyon szép imádságot mond a király tudva, hogy kinek is tartozik hálával: „Ki vagyok én, Uram, ó, Uram, hogy eljuttattál engem ideig?” (2Sám 7,18kk).

„Uram, ó, Uram, senki nincs hozzád fogható...” És így tovább, az őszinte imádság emelkedett lelkelettel száll a Mindenható trónja elé... Dávid sikeres, győzelmet győzelemre halmoz a választott nép ellenségeivel szemben. S eljön a végzetes séta a királyi palota lapos tetején: ott a közeli szomszédház, ahol egy „igen szép teremű” hölgy éppen fürdik. Dávid mindent elfelejt: más nem érdekli, csak a nő. Betsabé a neve, aki később a királyi magzatát hordja a szíve alatt, s Dávidnak valahogy el kellene kenni a dolgot úgy, hogy a férj – Úriás – nyakába varrják a királyi magzatot. S ez Úriás életébe kerül. Dávid meggyilkoltatja – az

ellenség keze által – érte küzdő hadvezérét. A kötelező gyászidő után minden rendben, Betsabé Dávidhoz költözik, és mehet az élet tovább. De megszólal Isten!

Jön az Úr embere, Nátán, a próféta híres példázatával: a gazdag embernek sok juha volt, s egy váratlan vendég kedvéért mégis egy szegény ember egyetlen juhát vette el a nagy lakomára. Ítékezzen hát Dávid! Meg is teszi: „Az élő Úrra mondom, hogy halál fia az az ember, aki ezt tette!” (2Sám 12,1kk). Derült égből földre sújtó módon szól Isten Nátán által a gyilkos Dávidnak: „Te vagy az az ember!” Isten szólt! Sőt Dávid és Betsabé gyermeke is meghalt. A király csak sírhat bűne miatt az Úr színe előtt, és elmondja azt a bűnbánati imádságot, amit mi 53. zsoltárként tartunk számon, és gyakorta szoktuk idézni – okkal.

Más emberré lesz a nagy király, Dávid. Újat kezdetet, holott a halálos ítéletet ő maga mondta ki önmaga felett!

Az Újszövetségben három klasszikus példára figyeljünk most fel:

1. A házasságtörő asszony (Jn 8)
 2. A Megváltót háromszor megtagadó Péter (Mt 26,69kk)
 3. A Krisztus-követőket lihegő gyűlölettel üldöző Saul / Paul, azaz Pál apostol története (Ap. Csel 9,1kk).
- Mind a hárman az Úr Jézustól kapták meg az újrakezdés lehetőségét. Megszólalt az Úr!
1. Én sem vádolkok, eredj el, és többé ne vétkezz! (Jn 8,11)
 2. Simon, Jóna fia szeretsz-e engem? (Jn 21,15kk).
 3. Saul, Saul... és lett Paul, Pál, a népek apostola.

ÚJRAKEZDÉS

Rettenetes lelkiállapotban volt, mert szerelmese volt az Úr ügyének, de azt is tudta, vétett törvénye ellen. Vétke: gyónási titok, amely csak a Golgotái Kereszt Urára és rá tartozik. Főpásztori figyelmességnek köszönhetően egy német evangélikus üdüllőbe vonulhatott vissza két hétre. Pokoli mértékben szakadt rá bűne, és kimondta önmaga felett (mint Dávid) az ítéletet: nem méltó tovább Isten szolgálatára. S mert szerelmese volt az Úr ügyének, emiatt omlottak könnyei. Esős délután rohanó erdei sétával akarta csitítani lelke vergődését. Mindennek vége. Vége mindennek. A döntés megszületett: nem méltó a lelkesítő szolgálatra.

Este lett, mire visszaért az üdüllőbe. S valami váratlan, érthetetlen dolog történt: az üdüllő vezetője – a Hausmutter – udvariasan megszólította. „Herr Pfarrer, tudom, hogy nyaral, de van egy kis gondunk az üdüllőben... Ilyen még nem volt. Mondhat nemet is, azt is megértem. Évek óta nem fordult elő ilyen, hogy nincs német lelkész a nyaralók között. Nincs, aki megtartsa az istentiszteletet vasárnap délelőtt. Nem tenné meg, hogy hirdeti az igét? Mi énekeljük a liturgiát, csak az igehirdetést kérjük... Vállalja?” A szeme könnyben úszott. A Hausmutter nem vette észre meghatódottságát. Méltó nem vagy, de hirdetned kell... újra! Újrakezdés... Bárki vagy... bármilyen teherrel...

Szólít Isten,
csak halljad!
Rá hallgass!

■ Ribár János

ÚJ KEZDET A HÁZASSÁGBAN ÉS AZ ÉLETBEN

EGY ÉRDI ASSZONY BIZONYSÁGTÉTELE

Tizenhat évvel ezelőtt kötötünk házasságot hit nélkül, de szeretetben. Ez a magunk választása és elhatározása volt hosszú együttjárás után. Szép családi életet éltünk, gyermekeink születtek, boldogok voltunk. Mégis eljött egy olyan pillanat, amikor meg kellett értenünk, hogy életünket erősebb alapra kell építeni. A legnagyobb emberi szeretet és elkötelezettség sem elegendő, hogy megtartsa a megpróbáltatások között. A bajok akkor kezdődtek, amikor a munkahelyemen olyan problémákkal szembesültem, melyeket a magam erejéből nem tudtam megoldani. Emberekkel foglalkoztam, de bizonytalan, félték személyiségem miatt állandóan kudarcokat éltem át. Szerettem volna erősebb, talpraesettebb lenni. Főnököm is biztatott, hogy jelentkezzem egy személyiségfejlesztő tanfolyamra.

Találtam is egy asszonyt, aki ilyen csoportokat vezetett. Az élet dolgait beszéltük át gyertyafény és füstölő mellett, szeánsz hangulatú összejövetelek keretében. Gyanútlan és tudatlan voltam, nem is vettem észre, hogy milyen okkult befolyás alá kerültem. Eleinte magabiztosabbnak, boldogabbnak éreztem magam. Úgy láttam, egy csodálatos szellemvilág tárult fel előttem, olvastam az okkult könyveket, egyre biztosabb lettem abban, hogy nincsenek véletlenek. Néhány hónap múlva azonban szembesültem azzal, hogy azok az erők, amelyekre rábíztam magam, csalóka biztonságot és magabiztosságot kölcsönöztek nekem. Minden kezdett körülöttem tönkremenni. Az egyetlen biztos pont a házasságom, a férjem szeretete maradt. Az én érzéseim azonban a különböző idegrendszeri hatások miatt megváltoztak. El-

költöztem otthonról, válni akartam. Egy keresztyén ideggyógyászhoz vitt el a férjem, mert nem akarta elfogadni ezt a szörnyű helyzetet. A doktornő beszélt nekünk először az imádság erejéről, és ajánlotta, hogy menjünk el az érdi evangélikus gyülekezetbe. Mivel magam is éreztem, hogy nagy bajban vagyok, nem ellenkeztem, hanem elmentem a vasárnapi istentiszteletre a férjem hívására.

Váratlan módon igazi szabadítást élttem át, hatalmas megkönnyebbülést éreztem, s utólag láttam csak meg igazán, hogy micsoda veszélybe került az egész életünk. A lelkész elküldött egy csendeshétre, ott érttettem meg, hogy Isten nélkül mennyire sebezhető és kiszolgáltatott az ember a sátn és a gonosz erők hatásának, mennyire megköszönnek saját bűneink, és ebből a kilitástalan helyzetből semmilyen emberi erő nem tud kiségiteni. Itt nagyobb hatalomra van szükség, ebből a krízisből csak az Élő Isten ereje tudott új kezdetet teremteni. Kapcsolatunk azóta rendeződött, sőt megújult. Jézus Krisztusba vetett hittel, bizalommal éljük a mindennapokat, és a szeretet új dimenzióit tapasztaljuk.

A tizenöt évvel ezelőtti polgári házasságkötés alkalmával tett fogadalmunkat öt éve Isten előtt is megpecsételtük a templomi esküvőnkön.

Keresztyén hitünk, reménységünk mértékét és értékét nem e világ szabja meg. Hisszük, valljuk és éljük, hogy egyedül Krisztus áldozatáért már polgárai vagyunk a mennyek országának, de mint e földön élő és itt küldetést kapott emberek, komolyan vesszük mindazt, ami földi életünkhez tartozik. E látható földi világnak is polgárai vagyunk tehát. Jézus így kérte a Mennyei Atyát mindenkori tanítványaiért: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól. Nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való. Szenteld meg őket az igazsággal: a te igéd igazság.” (Jn 17,15-17)

Istenünk igéjében igéje által megtartó és utat mutató szeretetében bízva bátran nézünk körül a világban, hiszen nem kell – nem is szabad – elszigetelődjött remeteéletet élnünk. E bátorságunk és biztonságunk azonban csak addig engedhet minket, ameddig Isten nekünk adatott és jönak, megbízhatónak felismert igéje enged. Tapasztalatom szerint a keresztyén hit és élet egyáltalán nem bezárkózó és elzárkózó, valóságtól idegen életforma. Sőt valójában a legszelebb látókör és a legtágabb ölelési szeretet az, amely a tudatos és megélt Krisztus-hitből fakad. Ennek a hitnek bátorságával, ugyanakkor Isten igéjéhez kötött lelkiismerettel gondolkodunk e sorozatban földi életünkről és mindarról, ami vele jár.

NÉP, NEMZET, ORSZÁG, HAZA

Gyakran emlegetett fogalmak, melyek – remélem – számunkra értéket és elkötelezést hordoznak. Pedig milyen sokszor és sokféleképpen éltek vissza jelentésükkel! Nem véletlen, hiszen Isten ajándékai különösképpen is ingerelték és ingerlik ma is a Benne nem hívó (bízó) embert, hogy elferdítsék, rosszra, eredeti céljuktól ellentétes irányba használják azokat. Így lett például a kirekesztő nacionalizmus, rasszizmus a hétköznapi életben hol erősebben, hol gyengébben ható torzulás. Az ingamozgás törvényszerűsége szerint pedig olykor már az egészséges nemzettudat, összetartozás-érzés is megvetendő szándék. Ma Magyarországon ez a képzeletbeli inga ez utóbbi irányba leng ki...

Alulértékelés vagy túlértékelés helyett hogyan lássuk, értékeljük keresztyén szemmel a nép, nemzet, ország, haza fogalmát? A bűn miatt torzult világban Isten gondviselésének egyik nyilvánvaló eszköze, hogy ezen keretek között élhetünk. Ezért vannak országhatárok, amelyek olykor korlátot szabnak, mások védenek. Gondoljunk csak arra, hogy

nem is olyan régen mennyire valós védelmet jelentett Romániából menekülő felebarátainknak a román-magyar határ innenső oldala! Az is bizonyos, hogy az önzés és hatalomvágy még féltelenebbül tenné tönkre az emberiséget, ha a határok nem jelentené nemcsak jelképes, hanem valóságos akadályt.

Az, hogy egy nép, egy nemzet tagjait élhetünk, szintén nem véletlen, hanem Istentől kapott ajándék és feladat. A közösség, az összetartozás mindig nagy ajándék, ha létezik és működik. Ehhez azonban a legfontosabb dolgokban egyetértés szükséges. A bábeli toronyépítés (határátlépési kísérlet Isten irányában) következményeként nemcsak különböző népek tagjai, de gyakran még az azonos nyelvet beszélők sem értik meg egymást. Ennek súlyos következményeit hordozzuk meg ma is. Kár, hogy a földön szétszóródott magyar közösségek zöméről az a hír járja, hogy összetartás helyett marakodnak!

A magyar néphez, nemzethez tartozás tudatát, a hazaszeretetet és az ezzel

járó felelősséget, a küldetésstudatot erősíteni tehát nem nacionalizmus, hanem az Istentől kapott feladat komoly megvalósítása. Nem a mások gyalázása, megszégyenítése, a felsőbbrendűségi tudat, hanem magyarságunknak Istentől adatott értékekkel való gazdagítása mozgat bennünket. Egyebek mellett ezért sem tartjuk helyesnek a határok, népek, nemzetek szinte teljes feloldására, az azonosságtudatuk feloldására irányuló szándékokat. Isten mindenkit közösségre teremtett: elsősorban önmagával, ennek gyümölcseként a család, nép, nemzet, haza és Krisztus Egyházának közösségét építő és gazdagító tagjává. A közösségeket feloldó, határokat elmosó és végső soron magányos és kiszolgáltatott emberré tévő szándékok és törekvések viszont nem Istentől, hanem a Sátólól származnak.

■ Kovács László

RÁDIÓMISSZIÓ csapatmunkában

Kik vagyunk mi? Honnan jöttünk? Miért választottuk a rádiózást? Sokan tessék fel nekünk ezeket a kérdéseket. Talán a kedves olvasó nem is tudja, hogy hetente több mint ötórányi adás hangzik el a fővárostól kezdve Békésen át Szombathelyig, amelyet az Evangélikus Rádiómisszió szolgálja végezenek. Eljött az idő, hogy egy kicsit közelebbről is megismerjük őket.

Szeverényi János, Magyarországi Evangélikus Rádiómisszió vezetője. Eredeti szakmája fotográfus, húsz esztendeje szolgál lelkészként, másfél éve vette át Gáncs Péterrel a Misszió Központ vezetését. Megszervezte az evangélikus szolgálatot a Rádió C-ben, a cigányrádióban.

1990-95 között a rendszerváltás utáni első keresztyén, ifjúsági újságot, a Vezess!-t szerkesztette. Budapest XI. kerületében elindította a rendszeresen jelentkező Életközben című gyülekezeti televíziós műsort. Az elmúlt években kiterjedt médiamunkát végzett.

Györe Balázs másodéves teológus, a Rádiómisszió technikus, a regionális evangélikus félórás szerkesztője. Hétfőre hétre az ő hangja köszönti a hallgatókat Békés, Mohács, Siklós, Székesfehérvár, Szombathely és kéthetente az egri *Katolikus Rádió* evangélikus adásaiban. Nemcsak műsorokat készít, a szolgáltatások munkáját is koordinálja. Csapó Krisztián mellett a *Rádió C* reggeli keresztyén ébresztőműsorának vezetője. A rádióadásokon túl technikusként rögzíti és elkészíti a *kazettamisszió*

anyagait is. A Központ szolgálatait képviseli az idén nyáron második alkalommal megrendezendő *Keresztyén Médiaünnep*ben, ahol középiskolások fiatalokat ismertettek meg az újságírás és rádiózás rejtelmeivel. A rádiómisszió mellett a *Szék* országos evangélikus ifjúsági magazint szerkeszti, börtönmissziós szolgálatot is végez.

Maricza Andrea negyedéves teológushallgató, 1999 óta tanul az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Teológiai tanulmányai második évében az Evangélikus Misszió Központ ösztöndíjasaként lehetősége nyílt együtt dolgozni Gáncs Péter, akkori missziós lelkésszel. Részt vett a missziós napok szervezésében és a rádiómissziós munkákban is. Mintegy fél évig közösen vezették a *Civil Rádió Lélektől Lélekig* című evangélikus műsorát.

2002-2004-ig az Egyesült Államokban volt ösztöndíjas, majd gyakornok a chicagói St Paul's Gyülekezetnél és a Thai Community Church of Chicagónál. Jelenleg az egyetemi tanulmányai mellett angolt tanít, és újra bekapcsolódott az evangélikus rádiómisszióba. Minden páros hét szerdáján este 10 órától ő köszönti a Civil Rádió hallgatóit.

Hulej Enikő jelenleg a kecskeméti gyülekezet hatodévese. Első cikkét egy gyülekezeti kirándulásról írta még 14 évesen. Ezt később lelki tartalmú írások és egyházi eseményekről szóló beszámolók követték. Örömmel ragadott mindig tollat akkor, ha úgy érezte, az Úr a cikkeit felhasználva akar megszólítani másokat.

hattuk, később pedig fiataloknak szóló, rádiós jegyzetek készítésével foglalkozott. A teológián tagja volt a média szemináriumnak. Ösztöndíjas éve alatt a norvég egyházi tapasztalatairól tudósított. 2003-tól ismét a rádiómisszió szolgálója. Írásai – interjúk, tudósítások, lelki útvalók – olvashatók az *Evangélikus Életem és a Misszió Magazinban*, valamint hallhatók a *Lelki szössze* című műsorban, a regionális adásokban.

Csapó Krisztián harmadéves hallgató a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Jazz Tanszakán. Jelenleg ő az egyedüli, aki „civilként” segíti munkánkat. A veregyházi baptista gyülekezet tagjaként került kapcsolatba a rádiózással. Egyrészt már gyermekkorában is vonzotta a stúdió légköre, a műsorok készítése akkor még titokzatos világa. Tizenévesként több alkalommal volt televíziós felvételen, szerkesztője volt az iskola újságjának, sőt egy kisebb szinkronszerepet is kapott. Már akkor elhatározta, hogy a zene mellett újságíróként is szeretne dolgozni, így régi álma vált valóra a *Lelki szössze*ben való műsorvezetéssel.

Másrészt keresztyénként arra vágyik, hogy minél több tiszta, evangéliumi zene hangozzék el a médiában. Egy éve volt alkalma eljutni Floridába, ahol rengeteg keresztyén rádióállomás van. Meglepően más volt számára úgy hallgatni a híreket, beszélgetéseket, hogy nemcsak szenzációkról, hanem pozitív eseményekről is hallott. Ezeket a rádiókon megtért előadók, zenekarok is lehetőséghez jutottak, ami által sokan megismerhetik dalaikat. Bár Magyarországon nincs még ilyen rádióadó, azért: „hiszem, hogy műsorunk is jó eszköz lehet Isten kezében; egy kis fény a világban” – vélekedik Krisztián.

1999-ben kapcsolódott be a rádiómissziós szolgálatba: eleinte önkéntes bemondóként a *Lélektől Lélekig* című műsorban hall-

AZ EVANGÉLIKUS MISSZIÓ KÖZPONT RÁDIÓMISSZIÓS SZOLGÁLTATA

VÖRÖSMARTY RÁDIÓ – FM 99,2

Székesfehérvár és környéke, vasárnap 8.08

Tel.: 22 / 543-386, radio@mail.kodolanyi.hu

BARANYA RÁDIÓ – MW 1485, FM 93,8

Mohács, vasárnap 8.30

Tel.: 69 / 511-555

SZÖKÖZ RÁDIÓ – FM 88,4

Szombathely, vasárnap 10 – 11h

TORONY RÁDIÓ – FM 94,4

Békés, szerda 11.00

Tel.: 66 / 415-245, toronyradio@bekesnet.hu

TENKES RÁDIÓ – FM 88,6

Siklós

Tel.: 72 / 579-201

EGYÉB RÁDIÓS SZOLGÁLTATOK

KOSSUTH RÁDIÓ – FM 107,8, MW 540

Evangélikus félóra

kéthetente hétfőn 13.30-kor

Tel.: 402-1769, emvis@axelero.hu

CIVIL RÁDIÓ – FM 98

Budapest és környéke, élő műsor

páratlan hét, szerda este 22h

Tel.: 489-0999, www.civilradio.hu

RÁDIÓ C – FM 88,8

Budapest és környéke, Online-hallgatás

szombat reggel 7-8 óra

MAGYAR KATOLIKUS RÁDIÓ – EGER

Páratlan hét: szombat 15.30

Eger – FM 91,8

Sátoraljúthely – FM 90,6

Hatvan – FM 90,0

Miskolc – FM 95,1

A Rádiómisszió felújított honlapja:

<http://church.lutheran.hu/misszio>

A honlap folyamatosan frissül, bővül, így érdemes sűrűn visszatérni rá!

Rádió C – az!

Nehéz érzelmek nélkül beszélni egy olyan „gyermek” születéséről, amelynél magam is jelen voltam. A Rádió C hullámhosszán sugárzott Lelki szössze adása pedig ilyen. Mintegy másfél évig dolgoztunk munkatársaimmal azon, hogy az általunk készített regionális adásokkal megjelenjünk a fővárosi adónál is. Örömmel mondom, hogy sikerült!

Október közepén ugyanis megváltozott a rádió programstruktúrája, amelynek köszönhetően egy szombat reggeli időszávot kaptunk adásunk közléséhez. Így hétről hétre szombat reggelente velünk ébredhettek a rádió hallgatói. Kezdetekben a regionális adóknak küldött, úgynevezett „konzervadásokat” kapott a Rádió C is, hiszen ez szerepelt a megállapodásunkban. A visszajelzések azonban azt mutatták, hogy a hallgatóság sokkal jobban igényli az olyan jellegű műsorokat, amelyekhez hozzászólhat, amelyeknek saját véleményével részese lehet. Ezért három felvételtől sugárzott adás után sikerült új megállapodást kötnünk. A főszerkesztővel, Ignác Józseffel egyetértve az élő adás mellett döntöttünk.

Csak ezután lepódtunk meg igazán! A műsorírásban eredetileg hatvan percet biztosítottak számunkra, amely az élő adás lehetőségével kitölthetőnek ígérkezett. Így heti egy óra élő műsorban szólhat hallgatóinkhoz az örömhír! A műsorunkban ezért sokkal jobban ki tudjuk használni a lehetőségeket, például több keresztyén zenét tudunk játszani. Az sem volt utolsó szempont, hogy azokkal a vendégeinkkel, akik szombat reggel a mi kedvünkért kelnek hajnalban, lehetőség szerint minél többet tudjunk beszélgetni. A Rádió C műsoraiban olyan témákat dolgoznak fel, amelyek egyetemes értékeket hordoznak, amelyekről minden embernek szólunk kell. Olyan keresztyén embereket szólítottunk meg, akik valamilyen különleges munkát végeznek, vagy akik bizonyosságot tesznek. Vendégünk volt Kadlecik Zoltán, akivel a börtönmisszióról beszélgettünk, Gál Dávid a Baptista Szeretetszolgálat munkatársa, legutóbb pedig Dévényiné Harmati Éva fogadta el meghívásunkat. Ő önkéntes segítőivel fiatalok körében végez drogprevenciós szolgálatot.

Az élő adás szépsége, hogy eljutnak hozzánk az észrevételek, javaslatok. Már műsor közben küldenek szöveges üzeneteket a hallgatók, illetve a misszió központ e-mail címére is érkeznek levelek. Nagyon örülünk minden visszajelzésnek, mert ebből mi is tanulunk, valamint így tudunk segíteni a hozzánk fordulóknak. Külön öröm volt számomra, hogy a börtönmissziós foglalkozás után többen is odajöttek hozzám azzal, hogy hallgatták az adásunkat. A rádiózással tehát nemcsak szórakoztatni, hanem szolgálni is tudunk. Ahogy a rádió egyik reklámja hangzik: Rádió C – az!

Az Evangélikus Misszió Központ minden szombaton reggel 7-től 8-ig élő adást sugároz a Rádió C FM 88,8-on, valamint minden páros héten, szerda este 10 órától fél óra élő adás hangzik el a Civil Rádió FM 98,0-an. Hangoljanak ránk, hiszen a „hit hallásból van”!

■ Györe Balázs

Megbeszélés a szerkesztőségben: Csapó Krisztián, Hulej Enikő, Györe Balázs, Szeverényi János

Fotó: Szeverényi Márta

JELEK MISKOLCON Isten ma is él, és cselekszik

A legtöbb ember problémája ma is Istenrel kapcsolatban, hogy szeretne bizonyosságot, szeretné kézzelfoghatóan tapasztalni Isten jelenlétét. Az egyház biznyságtétele a feltámadott Jézus Krisztusról szóló örömhír meghirdetése. Valóban feltámadt Jézus? – kérdezik sokan. Ha feltámadt és él, miként lehet erről bizonyosságot szerezni? Mind olyan kérdések, melyek minden őszintén gondolkodó embert újra és újra elgondolkoztatnak, különösen is a húsvéti ünnep kapcsán. Aki őszintén, bizakodva kérdez és keres, annak az Élő Isten megnyilatkozik, ahogy egyik szép énekünk mondja: „A hívő előtt az Úr megfejtí Önmagát”. Ezzel a reménységgel indítottuk el gyülekezetünkben azt az immár harmadszor megrendezett Alpha programot, mely hitünk alapvető igazságait járta körül. Valóban a hit halászból támad, mármint az olvasott és hirdett íge hallásából. Mindezt szabad családi légkörben megélni. Hente egy estét szántunk közös együttlétre. Együtt vacsoráztunk, együtt énekelünk, együtt hallgattuk az Igét, és csoportokban dolgoztuk fel, beszélgettünk. Miközben Isten Lelkét hívtuk újra és újra, melyet maga ígért az egy-

Sándor Frigyes, lelkész

háznak, az Ő csodálatos szeretete és békessége hatott át bennünket. Ez indított szinte mindenkit arra a döntésre, hogy Jézust élete urának fogadja el. Emberek adták át az életüket, tértek meg és születtek újjá a Lélek hatalma alatt. Ők már megkapták a választ a kérdéseinkre, ők már tapasztalták az Élő és cselekvő Istent. Ha valaki a láthatatlan Isten munkáját látni és hallani szeretné, olvassa el ezeket a biznyságtételeket, és gondolkodjon el felettük! Ez nem miskolci sajátosság, hanem ez bárhol működő igazság, melyet Jézus ígért az őt követőknek. Adja Isten, hogy a leírt biznyságtételek minél több szívet indítsanak döntésre Urunk mellett, hogy velük együtt vallhassák a húsvéti liturgia mondatát: Az Úr feltámadt! Az Úr valóban feltámadt! Él és köztünk jár. *Sándor Frigyes, lelkész*

Sepszi Ilona

Az, hogy újjászületett keresztyénné válhattam, Jézus Krisztus érdeme. Minden nap hálát adok azért a kifogyhatatlan kegyelemért és szeretetért, amellyel évrizedeken át kísért, és nem mondott el rólam. Negyven évig jártam templomba, és hittem Istenben, egy olyanban, akit szinte egyáltalán nem is ismertem. Az Alpha-kurzus számomra „életmentő műtét” volt. Amit jól tudtam Istennel kapcsolatban, abban megerősített, amit pedig tévesen értelmeztem (és ebből volt több), abban kijavított és rávezetett az Ige helyes értelmezésére. Ami életemben az igazi fordulópontot jelentette, az a bűn fogalmának a valódi megértése volt, és az, hogy rádöbbentem, Isten annyira szeret engem, hogy egyszülött Fiát adta értem. Azóta arra törekszem, hogy életem minden napja Jézusról szóló biznyságtétel legyen. *Sepszi Ilona*

Trembecski Gábor

A kapcsolatom Jézussal tizennégy éves koromban kezdődött – ekkor frattak be szüleim egy evangélikus gimnáziumba.

Ebben az iskolában tanultam életemben először hittant. Eleinte nem tetszett, sőt elsőben majdnem meg is buktam belőle. Aztán bekövetkezett az, amire nem is vártam. A Biblia Igéje élő lett, és megéreztem Isten szeretetét. Megtértem. Megváltozott az egész életem, kezdtem más szemmel nézni a világot, új barátokat ismerhettem meg, a kocsmázást bibliórára váltottam. Isten megáldotta az életem, a gimnázium után lelkésznek szeretnék tanulni! *Trembecski Gábor*

Hála Istennek, hogy részt vettem az Alpha kurzuson, mert itt szerető közösségre találtam. Egy kedves, barátságos, őszinte lelkész házaspárt ismerhettem meg Isten akaratából. Nagyon sok újat hallottam ezeken az alkalmakon, és szép lassan gyakorlatba is helyeztem azokat. Megtanultam hálát adva imádkozni Jézus Krisztus nevében. Most

Barabási Sándor és Barabási Teodóra Barbara

már hozzám is beszél a Szentírás. Istentől kapott kedves ajándék az én kedves párom is, akit itt ismerhettem meg az igehallgatás alkalmakor. Imád-

ságom meghallgatásra talált, és őt rendeltem társamnak. Ha hittel hívjuk, jön az Áldott Orvos, megsegít bennünket. Áldott legyen az Ő neve mindörökké, Ámen!

Barabási Sándor

Reménytelenül feküdtem az ágyamon. Éreztem, hogy kicsúszott a lábam alól a talaj. Lázadtam: Istenem, ilyenkor hol vagy? Miért nem segítesz rajtam? Isten a barátnóm által szólt hozzám, amikor felhívta figyelmemet, hogy indul egy Alpha kurzus, és azt mondta nekem, hogy egyetlen egy bárányt sem hagy elveszni az Úr, hanem megkeresi, és visszahozza a jó útra. Nagyon megörültem a hír hallatán. Tudtam, hogy ki hiányzik az életemből, és elmentem az alkalomra. Nagy szeretettel fogadtak a lelkész házaspár. Napról napra tapasztaltam, hogy egyre jobban érzem magam lelkileg, és hogy Isten vezet

napig is látogatja az alkalmakat. Sok lelki barátra tettem szert. Nagyon jó, hogy a testvérek bátorítják egymást, őszintén odafigyelnek egymásra. Az emberben felmerülnek kérdések, és itt mindig kap feleletet. Számomra nagyon nagy ajándék a párom, akit tudom, hogy Isten rendelt mellém segítő-társként. *Barabási Teodóra Barbara*

Kováriné Sumalán Mária

Egymást komolyan szerető szüleim házasságát 1943-ban velem, 1946-ban a testvéremmel ajándékozta meg Isten. Szeretettel nevelték. 1957-ben konfirmáltam. 1965-ben lettem Zöldkeresztes védőnő. Nagy odaadással végeztem a munkám, de nehezen tűrtem a kudarcokat, a konfliktusokat. Alkoholista lettem. 1990-ben az Úr szerzett nekem társat, hozzám illőt: egy alkoholistát. Egy vasárnap testileg-lelkileg leépülve, kimerülve a belső hang indítására elmentem a templomba. Az Úr elé sírtam Isten nélküli bűnös éveimet. Őszinte bűnbánattal kértem a segítségét, amikor felnéztem, a falra festett IGEVEL szólított meg: ELÉG NÉKED AZ ÉN KEGYELMEM. Így szentelte a léteimet életté. Vezetett a szarvasi, a dömösi misszióba, ahol a párommal együtt szabadulást kaptunk. Hatvanhárom éve vagyok evangélikus, tíz éve vagyok keresztyén, öt éve a Kék Kereszt szolgálatában a lelki újjászületek felett bábáskodom.

Kováriné Sumalán Mária

Sírhoz indultunk – életet találtunk

Péter és János fut a sír felé, *(vö. János 20, 1-8)* izgatottan megérkeznek, ruhadarabokat találnak, amelyeket egykor Mesterük viselt. Jézust azonban nem találják – nincs itt, mert feltámadt. „Akkor bement a másik tanítvány is, (...) és látott és hitt.”

2004. december 26-án valami megváltozott. A karácsony másnapi ébredés nem az „Ím, jászlad mellett térdelek” dallamaira történt sokhelyütt a világon, hanem a híradó szörnyű képsoraira a délkelet-ázsiai pusztító szökőártől... Az áldozatok számra percről percre nőtt, ugyanakkor megható volt látni, hogy a világ szinte egy emberként mozdult meg.

A dél-indiai Kodaikanali Nemzetközi Iskolában is éreztük, hogy reagálni kell. Első lépésként néhány tanár pár nappal a katasztrófa után leutazott a két legkomolyabb veszteséget elszenvedő Tamil Nadu-i városba: Nagapattinamba és Vellankaniba. Több száz rászorított és ponyvákot vittek, illetve felvették a kapcsolatot a helyi katolikus arhával, ahinek segítségével iskolánk is aktívan bekapcsolódhat a mentési és újjáépítési folyamatokba.

Néhány nap múlva diákjaink visszaérkeztek a téli szünetről – áll Istennek egytől egyig sérterlenül. Iskolánk egyik fontos pillére a jézusi példa alapján a helyi és tagabb közössége szolgálata, ezt rászorítja alá az ún. Social Experience programunk is. Az évnívón ennek jegyében fontos volt két dolgot hangsúlyozni: mindannyian Isten kezében vagyunk, ill. rászorulókon mindig segíthetünk. Az ünnepség után egy sátrat állítottunk fel iskolánk udvarán, amely egy menedéket jelképez. Körülötte elhasznált, koszos, katasztrófa emlékeztető dolgok, belül pedig egy nyitott fémláda. Má-

sodik lépésként ugyanis azt tűztük ki célként a katolikus atya kérésére, hogy ládákat küldünk a térségbe, hogy az embereknek legyen mibe tenniük az adakozásban kapott ruhákat és használati tárgyaikat. Minden láda tartalmaz egy vízhatlan ponyvát, egy gyékényt, néhány főzésre használható edényt, tányért, tisztasági szereket stb.

Kollegáink kreatív módon vonták be diákjainkat is az adakozásba. A biológianár felajánlotta, hogy kint alszik ebben az udvaron felállított sátorban, amennyiben a nap végéig a diákok összeadják számára egy láda árát (1500 rúpia = kb. 7000 Ft). Egy órán belül kezében volt a szükséges összeg, sőt a végén 9 láda ára gyűlt össze a diákok zsebéből. Egy másik kollégánk pedig fején véres kötéllel emlékeztetett bennünket arra, hogy ma a világon több százra járnak ilyen fájdalommal. A „Social Experience” tanulmányi utat január végére terveztünk ebbe a térségbe, 30 tanár és 130 diák iratkozott fel, mert mindannyian úgy gondoltuk, hogy hozzá tudunk járulni az emberek életének javításához. A World Vision nevű szervezet azonban arra kért bennünket, hogy egy 40 fős küldöttséget indítsunk útnak azonnal.

2005. január 18-án este megérkeztünk Vellankaniba, amely nagyon híres zarándokhely. A portugál keresztények által épített bazilikához minden karácsonykor százazrek jönnek gyógyulásért imádkozni. A parton ekkor már mindent eltakarítottak, a víz szintjének nyoma azonban még 200 m-re is derékmagasságban látszott. Egy part menti épületben megnéztük a halottak azonosítására szolgáló pavilon tábláját. 200 fényképet lártunk kitéve, holott a híradások szerint 1200

holttestet találtak. Amikor kérdeztük, hogy miért csak ennyi, azt a választ kaptuk, hogy ennyit lehetett azonosítani, a többi holttest a felismerhetetlenségig összeperonosodott, ahogy a víz ereje a házfalhoz, a fához csapta őket. Élettelen kicsiny újszülöttek, deformált testű gyerekek, felpuffadt arcú férfiak és nők. Akartam volna hangosan kiáltani, de csak néhány suttogó szó jött ki a számon: „Uram, irgalmazz. Krisztus, irgalmazz. Uram, irgalmazz.” A tengerrel sétálva talákoztunk jónéhány helyi emberrel, akik megállítottak bennünket, hogy újra és újra elmondhassák a történetüket. Egy parti őt egy szomszéd város főiskolájának igazgatója és. Eddig, az asztalunk is ezre az, hogy minél többször beszélnek róla, annál könnyebb feldolgozni a borzalmas élményeket. Ezen a napon már valóban nevek és arcok kerültek előnk, akiknek története még sokkal megindítóbb, mint a szörnyű szám: csak Indiában 16300 halott és eltűnt.

A következő nap aztán megkezdődött a munka. A World Vision egy olyan területet kapott a kormánytól, ahol 1000 ideiglenes orthont építhetnek azok számára, akik lakhely nélkül maradtak a katasztrófa után. Egy olyan épülethez kísértek bennünket, amelynek az alapja már le volt betonozva, a palatető is a helyén volt, illetve a 20-ból 8 „lakás” már elkészült. A többi 12 kialakítása volt a mi feladatunk: keresztléceket felszerelni, azokra gipszkarton lapokat erősíteni, illetve az ajtókat feltenni. Nagyon büszkék voltunk diákjainkra: jó volt látni, hogy bár először sután mentek a kalapálások, ügyetlenül a szögeverések, réglapcéléshez is irtózatossá vált – estére mégis elégedetten tudtunk nyugovóra térni.

Másnap az előző napi tapasztalattal, nem lankadó lelkesedéssel, illetve 10 fokkal hűvösebben már délután háromra befejeztük a kitértöt két: 14 házikót. Diákjaink kértek bennünket, hogy hadd folytassuk, talán még néhányat be tudunk fejezni. Este hétkor zseblámpa fényénél az utolsó szöveget is bevertük a huszadik házikó falába...

Munkánkat egy-egy apró epizód tette személyessé, mint például a menekülttáborból kilátogatók öröme: „holnap ide már beköltözhetünk”, a 4x4m-es lakások egyikébe. Vagy egy özveggy édesanya hálaja egy gyékényért: már nem kell a csupasz földön aludni gyermekeivel! Soha nem fogom elfelejteni annak a kislánynak a mosolyát, aki egy vizesflakont kért tőlem, és hiába mondtam – miközben nyújtottam át neki –, hogy szinte üres, önflekedt örömmel itta a cseppnyi tiszta vizet.

Csakúgy, mint a tanítványok – Péter és János –, mi is sírhoz indultunk, és életet találtunk. Tömegsír hullámaikat kerestük, többezer embernek újra munkát adó tengert láttunk. Sajnálkozással keveredett szomorúság indított bennünket, a munka öröme hozott vissza. A termi akarás vágya küldött, a segítség okozta elégedettség hozott. Lártunk és hittünk.

*Mesterházy Balázs, lelkész
Kodaikanal, India, 2005. február
balassm@kis.ernet.in*

Imakérések Indiából

Egy a külmisziói pályázatra érkezett imádság:
„Mindenható Atyánk!

Té látod, hogy mi történik a világon, mennyi a háborúsodás, mennyi az igazságtalanság.

Té tudod, hogy mennyi ártatlan ember veszi el a földi életét, és mennyi ember él nyomorúságban.

Imádkozunk azokért az emberekért, akik most nincsenek biztonságban az atomfegyverek és különböző biológiai fegyverek hatásáról, akik nem tudják, hogy melyik percben szöflödt magadhoz őket, de felkészülve várnak téged.

Adj nekik kitartást, add, hogy ne békétlenkedjenek, engedd hinniük azt, hogy az életet te adod, és akármelyik percben el is veheted tőlünk! Engedd meg, hogy a népek között a sok viszálykodásnak vége legyen, és újra békeesség honoljon a földön!

Áldásodat kérjük e népre, az Úr Jézus Krisztus érdeméért! Ámen”

Kodaikanali Nemzetközi Iskola „Keresztény Klubjának” imakérése:

Kedves Barátaink, imádkoztatok a szegényekért Kodaiban! (Az elmúlt évben 1500 üzletet zártak be az út szélesítése miatt, ezzel több mint 4000 ember veszette el a munkáját. Sokan közülük családfenntartók voltak, így nemcsak egy ember nem kap fizetést, hanem egy egész család marad élelem nélkül. Ezen a helyzeten a néhány újonnan nyílt bolt sem sokat segített.)

Kérjük, imádkoztatok minden szegényért Indiában! (Nagyon sok a szegény és nagyon kevés a gazdag.) Kérjük, hogy imádkoztatok az éhezőkért, hogy élelemben jussanak, hogy legyen fedél a fejük felett! Sokan nemcsak élnek az utcán, de ott is születtek, és kevés esélyük van, hogy normális életkörülményekhez jussanak. Imádkoztatok, hogy minél többen kapjanak munkát és el tudják tartani családjukat!

Több hónapon át esett az eső, és sok ház megromlott. Most a száraz időszak fog következni, amikor talán hónapokig nem fog esni az eső. Nagyon nehéz sok embernek ilyen viszonytárságok között élni, növényeket természetesen. (El tudjátok képzelni, hogy nincsen vízcsap a lakásban? Nagyon sok család Kodaikanalban a közeli kis patakhoz, kúthoz jár vízért, melyek a nappali meleg és az eső emaradása miatt kiapadhatnak. Ezek a családok hosszú száraz időszak esetén hetente kétszer-háromszor jutnak egy nagy korsó vízhez, amit be kell osztaniuk főzésre, mosogatásra, mosakodásra, mosásra...)

Imádkoztatok a békéért! (Indiában a különböző vallású emberek vagy a különböző törzshöz tartozók nagyon gyakran összeütközésbe kerülnek, sokszor harcolnak, verekednek, kiközösítik egymást stb.)

Április elején az Evangélikus Külmisziói Egyesület vendége lesz Richard Hermas tanzániai misszionárius. Ittléte alatt a következő alkalmakat tartja, amelyeket szeretettel hívjuk és várjuk a Testvéreket:

Április 4. hétfő, 17.30
Kelenföldi est
Budapest, XIV. Boeskaí út 10.
Április 5. kedd, 08.00
Hittanórák
Deák téri Evangélikus Gimnáziumban
Április 7. csütörtök, 10.00
Bibliáóm Budahegyvidéken
Budapest, XII. Kékgyölygő u. 17.

Április 7. csütörtök, 17.30
Bibliáóm: Pesterzsébet, Budapest, XIX. Ady E. u. 89.
Április 8. péntek, 08.00
Hittanórák a Bonyhádi Ev. Gimnáziumban
Április 9. szombat, 10.00
Hitoktatók továbbképzése (Pécs, Dicska Gy. u. 6.)
Április 9. szombat, 14.00
Szolgálat a hittanverseny résztvevői és hitoktatók között (Pécs)

Április 10. vasárnap, 10.30
Isztentiszteleten vendégszolgálat
Dunakeszi, Verseny u. 2.
Április 11. hétfő, 08.00
Hittanórák: Péterfy Sándor Ev. Okt. Közp. (Győr)
Április 12. kedd, 18.00
Bibliáóra
Rákospalota, Budapest XV. ker.: Régi Főti u. 73.

MEGHEHIVÓ

Isten gondol öröktől fogva téged,
elméjében léted mint szikla áll.
Mi ehhez mérve habfodromyi élted?
és mit változtat rajtad a halál?
(Weöres Sándor: Prae-existia)

Próbatétel

Nyakó Júlia

Gyermekkoromban szüleim nem kereszteltettek meg, édesapám ugyanis vadászpilóta volt, katonatiszt. Még a templom küszöbét is szigorúan tilos volt átlépnem. Nekem kellett megtalálnom az utat, az irányt. Merre kell mennem? Egyedül maradtam, nem volt mesterem, aki segítsen, vezessen, csak a hitem. 2001-ben, hosszú keresgélés után egy kelenföldi istentiszteleten végre hazataláltam. Két év múlva megkeresztelt s ugyanakkor Isten áldását kérte frigyünkre Szeverényi János esperes. Kisfiunk, Benedek (neve szerint is áldott), kinek születését Isten ajándékának tekintettük, akkor már negyedik életévében járt. Eljött a várva várt nap, mikor is beteljesedett leghőbb vágyam: otthon, családom, szeretet és mindenre Isten áldása.

Esküvőm és keresztelődöm után két nappal tudtuk meg teljes bizonyossággal, hogy megtámadott a halálos kór, a rák. Most mi lesz velünk? Hogyan tovább?

Mi lesz a kisfiammal, férjemmel, szeretteimmel? Miért is kapom ezt éppen most, legszentebb, legteljesebb élethelyzetemben? De tudjuk: „Isten útjai kifürkészhetetlenek”. Ez az igazi próbatétel. Nem rendültem meg hitemben, s tiszta szívvel vallhatom, soha oly közel nem éreztem magamhoz Istent, mint akkor. De férjem végtelen szeretete, s gyógyulásomban való hite, barátaim, szeretteim imádsága és szeretete is erőt adott. Olyan ajándékot kaptam, ami nem mindenkinek adatik meg az életben. Próbára tett az Úr, s ezáltal hitem erősségéről, mélységéről is bizonyosságot kaptam. Most másfél év után, Istennek hála, úgy tűnik, fizikailag is meggyógyultam. Megtapasztaltam, mi is a mindennél erősebb hit, a soha el nem fogyó remény és a mindent átható szeretet. Tehát: az igaz élet.

Köszönöm, Istenem!

A tékozló Fiú Atyja viszontlátásakor

Scholz László

Moderato Weltler Jenő

Ének

1. A - tyám, ne fond ka - rod nya - kam - ra, lágy ö - le - lé - se foj - to - gat;
2. Kol - dus va - gyok, ron - gyos ru - há - jú, pa - zar - ló, lé - ha, sőt vak is.
3. Ki - ad - tad már a rám e - ső részt, nem jár ne - kem több sem - mi más.
4. Uj - jam - ra még - is gyü - rüt hú - zol? Di - szes - re vál - tod rossz gú - nyám?
5. Na - gyobb a szi - ved, mint a vét - kem, mint en - nen keb - lem - ben a vád.
6. A - tyám, ö - lelj hát, csó - kold or - cám, é - des, a - kár bo - csá - na - tod.

Orgona vagy Zongora

1. Le - her - vadt ré - gen or - cám ham - va, tartsd visz - sza most a csó - ko - dat,
2. Nem il - let en - gem, csak a vá - lyú, meg - e - lé - ged - ném az - zal is.
3. Hogy in - sé - get lát - tam stö - rő - dést, csak én, csak én va - gyok hi - bás.
4. Szi - ved sze - rel - me most is un - szol sok bá - nat - jár - ta év u - tán?
5. Ki - vet min - den - ki, szom - jan - ét - len, Te vagy most e - gyet - len ba - rát.
6. Kit visz - sza - vár - tál, bü - ne har - cán, fi - ad meg - halt s fel - tá - ma - dott.

1. Mert vét - kez - tem Te - el - le - ned, nem va - gyok töb - bé gyer - me - ked!
2. Hagyd most a ré - git, fé - nye - set, le - szek leg - ki - sebb bé - re - sed.
3. El - té - ko - zol - tam jus - so - mat, min - dent, mit név és ott - hon ad.
4. Ó, szív, a - tya - i szív, ö - rök! E - léd ros - kad - va meg - tö - rök.
5. Ma - gam u - tá - lom, más ke - rül. Te sze - retsz hí - ven e - gye - dül.
6. Ó, hív a ház! add a sa - rut: Ki el - ve - szett, ma ha - za - jut.

Az ének az 1944-ben Budapesten megrendezett evangélicációra készült.

Helyzetjelentés az Evangélikus Missziói Központból

Budapest XVI. kerületében, Cinkotán, nyolc évvel ezelőtt épült a korábbi evangélikus iskola helyén központunk. Itt kapott helyet az Evangélikus Rádiómisszió is. Stúdióinkban készítjük hetente műsorainkat. Kilenc hazai rádió kéri, igényli szolgáltatunkat. Két budapesti regionális rádióban – a Civil Rádióban és a Rádió C-ben, a cigányrádióban – élő, beszélgetős műsoraink is vannak. Stúdióinkban készülnek missziós, lelkigondozói kazetták, CD-ék is. Jelenleg gyászolóknak készítünk vigasztaló, útmutató anyagot Czipott Géza és Nyakó Juli előadóművészek tolmácsolásában, és szerkesztünk egy másik – szerintem sokaknak örömet okozó – változatot Reményik Sándor verseiből. Itt az előadó Horváth Kálmán roma-származású barátunk lesz, aki televíziós bementő.

Nálunk kapott helyet a már jól ismert Misszió magazin – e számtól kezdve már a HÍD Evangélikus Magazin-szerkesztősége is.

Jó kapcsolataink vannak a határon túl élő magyar testvéreinkkel is Felvidéken, Erdélyben, Kárpátalján és a Vajdaságban.

Új kezdeményezésünk missziós szórólapok kiadása mintegy húsz témában. Segítséget szeretnénk nyújtani a betegségben, depresszióban, alkoholizmusban szenvedőknek, kábítószerfüggőknek, és homoszexuálisoknak. A témák között

szerepel még a tudomány és a hit kapcsolata, a szektakérdés, házasság, ifjúság, a gyász, a Biblia hitelessége és más, életünket és hitünket érintő terület. Tavasz folyamán elküldjük a teljes kollekciót gyülekezeteinknek, intézményeinknek és minden érdeklődőnek.

Az eddig működő missziós munkaágak – mint a kórházi lelkigondozás, börtönmisszió, női misszió, repülőtéri szolgálat, külmisszió és a médiamunka – mellett próbáljuk elindítani, ill. felerősíteni a romák felé való szolgálatunkat, a férfiak segítségét, a népfőiskolai munkát és az apológiát, hitünk, tanításunk tisztaságának védelmét.

Minden nyáron tartunk missziós konferenciát Piliscsabán, melyen találkozhatnak a különböző munkaterületeken, ill. gyülekezetekben szolgáló testvéreink, barátaink.

Idén nyáron másodszor rendezzük meg a roma-magyar konferenciát, most Sárszentlőrincen, ahol példaértékű a két közösség együttélése.

Mindezek mellett igen sok gyülekezet, közösség hív minket igehirdetésre, evangélizációs szolgálatra, előadásra.

Fontosnak tartjuk és munkáljuk a felekezetek közötti kapcsolatokat és a közös szolgálat erősítését.

Az Evangélikus Missziói Központ levelezési címe: 1056 Budapest, Pf. 22.

Néhány fontos missziós program a 2005-ös évben

MISSZIÓS KONZULTÁCIÓ ÉS KIBŐVÍTETT BIZOTTSÁGI ÜLÉS

Április 13-14., Piliscsaba

EGYHÁZKERÜLETI MISSZIÓS NAPOK

Április 23., Nemeskér, Gödöllő, Orosháza

ALKOHOLBETEG-MENTŐ MISSZIÓ MUNKATÁRSI NAPJA

Május 6., Budapest

KÜLMISSZIÓI KONFERENCIA

Július 3-6., Piliscsaba

(RÁDIÓ)MISSZIÓS KONFERENCIA

Július 6-9., Piliscsaba

ROMA-MAGYAR KONFERENCIA

Július 20 - 24., Sárszentlőrinc (Úzd)

MISSZIÓS PROGRAMOK

Július 29 - aug. 7., Kapolcs (Művészetek Völgye)

ORSZÁGOS EVANGÉLIZÁCIÓ

Október 8., Deák tér

ÚJTITÁRSK MISSZIÓS BIBLIAÓRA

minden hó első csütörtök estéjén, 6 órakor, az Országos Egyház irodaházában (Bp. VIII. ker. Üllői út 24.)

A Roma-magyar – és a (Rádió)missziós konferenciára az Evangélikus Missziói Központ címén lehet jelentkezni:

1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38.

Tel.: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu, weboldal: <http://church.lutheran.hu/misszio>

AZ EVANGÉLIKUS MISSZIÓI KÖZPONT HÍREI Szolgálatok, események

JANUÁR

- * Igehirdetés az Aliansz imahét nyitó-istentiszteletén a Metodista Egyház Központjában
- * Előadás pesterzsébeti házibibliaórán a „férfiakról”
- * Élő, egy órás stúdióbeszélgetés a Rádió C-ben
- * Stúdióbeszélgetés a Klub Rádióban az állam és az egyház kapcsolatáról
- * Útitársak bibliaóra – téma az év igéje
- * Előadás Zuglóban Szegénység és gazdagság címmel
- * Előadás A történelmi egyházak missziója címmel a Bp. II. kerületi Ökumenikus Iskolában
- * Ökumenikus pásztor körben igehirdetés a Szilágyi D. téri reformátusoknál
- * EBBE alkalom
- * Igehirdetés a Szőlőskert gyülekezetben (Bp. XIV. ker.)
- * Igehirdetés az Ökumenikus Imahétén Galgaután, Ványarcon, Gyulaváriban, Okányban, Vésztőn
- * Megbeszélés a Szentírás Szövetségben
- * Igehirdetés Gyúron, Tordason (ökumenikus imaalkalmak)
- * Megbeszélés a férfimisszióról (Széll Bulesú, Koháry Ferenc, Győri Péter Benjámin, Kis Ferenc Balázs, Szeverényi János)

FEBRUÁR

- * EMK Igazgatótanács és Missziói Bizottság Cinkotán
- * Megbeszélés Szabó István református püspökkel
- * Útitársak bibliaóra – Deák Ágnes beszámolója a mexikói egyházakról
- * Megbeszélés Matti Korpiahóval Miskolcon az Északi Egyházkerület lelkész evangélizációján
- * Igehirdetés Borsodszentgyörgyön, a református gyülekezetben ökumenikus imaalkalmalmon
- * Próféta szolgálatunk lehetőségei a társadalmi párbeszédben címmel előadás a Pesti Egyházmegye Lelkészi Munkaközösségében Pesterzsébetben
- * Megbeszélés az alkoholbeteg-mentő misszióról Ittész János püspöknel Győrben

- * Áhítar az EBBE havi alkalmán Kelenföldön
- * Előadás és fórumbeszélgetés misszióról a Hittudományi Egyetem kollégiumában
- * Lelki vezetés jellemmel és látással c. (Willow) konferencián Stuttgartban
- * Missziói Bizottsági ülés a MEÖT-ben
- * Református, baptista missziói lelkészekkel megbeszélés
- * Hordozták el egymást szeretetben címmel előadás Pakson a családsegítő Szabadegyetemen
- * Megbeszélés az alkoholbeteg-mentő bizottsággal
- * Ökumenikus (Aliansz)megbékélési alkalom előkészítése
- * Éves megbeszélés a Rádiómisszió munkatársaival
- * Előadás a pestlőrinci gyülekezetben
- * Megbeszélés Juha Auvinennel a Ferihegyi repülőtéren
- * Fórumbeszélgetés az Evangélikus Külmissziói Egyesület Közgyűlésén, Deák téren
- * Élettárszóló találkozások címmel három napos evangélizációs Pusttavámon és Mórton
- * Interjú a Szent Kereszt magazin számára

MÁRCIUS

- * Megbeszélés Dechertné Ferenczy Erzsébet lelkésszel a határon túl élő magyarok közötti szolgálatról
- * Előadás a misszióról református lelkészkonferencián Mátraházán
- * Útitársak missziós bibliaóra – a Rádiómisszió munkatársainak beszámolója
- * Előadás a Budai Egyházmegye Lelkészi Munkaközösségében Békásmegyeren
- * EBBE alkalom és vezetőségi megbeszélés
- * Beszélgetés a Rádió C-ben
- * Előadás a misszióról Egerben
- * Öt napos evangélizációs konferencia Szarvason
- * Evangélizációs szolgálat a budapesti Erzsébetligeti színházban (ökumenikus szervezés)
- * Igehirdetések az Albertirsai baptista gyülekezetben
- * Megbeszélés Adorjáni Dezső erdélyi evangélikus püspökkel

BIBLIAI REJTVÉNY

KEDVES OLVASÓK!

Az itt következő „életszag” szavak némelyike a Bibliában helységek, illetve személyek nevéként szerepel. De vajon melyik a négy szó közül?

Segítség és nehezítés is egyben, hogy a rejtvény készítői a Bibliai nevek és fogalmak című szótárból válogatják össze az elbújtatott bibliai neveket. Segítség, mert bizonytalankodás esetén e könyvben utána lehet nézni a helyes megfejtésnek, és nehézség, mert a szótár nem mindig azonos formában közli a neveket, mint ahogyan azt az általunk használt új fordítású Biblia teszi. De az eltérések aprók, valószínűleg nem ez fogja okozni az igazi fejtörést. Jó szórakozást kívánunk a feladathoz!

1. a, Delma b, Ráma c, Liga d, Halvarine	7. a, Tífusz b, Influenza c, Reuma d, Pestis
2. a, Milka b, Nestle c, Tibi d, Ét	8. a, Tómi b, Persil c, Bip d, Ariel
3. a, Holland b, Finn c, Svéd d, Dán	9. a, Mek b, Nyusz c, Vau d, Cín
4. a, Pipa b, Hamutál c, Váza d, Töll	10. a, Sprintel b, Füt c, Lót d, Szalad
5. a, Kezén b, Lábán c, Fülén d, Hasán	11. a, Fantája b, Teája c, Kólája d, Kávėja
6. a, Rám b, Rád c, Őrá d, Ránk	12. a, Ejha b, Hóha c, Jóha d, Húha

A helyes megfejtést beküldőknek jutalmat küldünk. (Evangélikus Missziói Központ, 1656 Budapest, Pf. 22.)

Joáné Intási Angéliká anyagait Mady Erzsébet adja közre

SÜKÖS PÁL: A KESKENY ÚTON

Életem egyik legkedvesebb olvasmánya Sükös Pál A keskeny úton című könyve. Nemesak azért, mert igen gazdag, tartalmas evangéliumi regény, amit ha valaki kézbe vesz, aligha tesz le egyhamar, hanem azért is, mert személyes kötődésem van Páli bácsihoz és a könyvéhez.

Ő volt az én lelki atyám, aki élete alkonyán, súlyos betegen is áldott eszköz volt Isten kezében. Református lelkipásztorként szolgált Urát. Utolsó szolgálati helye Taktabáj volt, onnan költözött leszállékoltan Hajdúböszörménybe 1971 őszén – ekkor elkezdett a Lélek szele fújni, és ifjúsági ébredés indult el városunkban. Futótűzként terjedt az evangélium, sok-sok fiatal talált boldog, megváltott életet Jézus Krisztusban, köztük én is – utolsóként. Megtérésem után 2 héttel, 1972. május 31-én költözött el a Mennyei Hazába.

Páli bácsi halála után özvegye vette át a felbredt ifjúság lelki vezetését, őt is gazdagon megáldotta az Úr. Kedves emlékeim között tartom számon az akkori vasárnap esteket, amikor az ifjúsági óra és az istentisztelet után még elmentünk Juliska néni lakására örvendező éneklésre, őszinte beszélgetésre, játékra, közös imádkozásra. Azokon az esteken olvasta fel nekünk férjének akkor még csak kéziratban meglévő könyvét fejezetenként, és mi nagy érdeklődéssel vártuk hétről hétre a folytatást. Ez volt a mi drága „teleregényünk”, ami még szebbé tette ifjúságunkat.

Azóta többször olvastam a több kiadást megért evangéliumi regényt, mely mindig új élményt jelent számomra, és hiszem, hogy mindenki más számára, aki olvassa. Sok szeretettel ajánlom mindenkinek...

Hegedűs István

IMMÁNUEL Kiadó – 2004. Megvásárolható: 2119 Pécel, Kálvin tér 2. Tel./Fax: (28) 452 335

MARK GREEN: HÁLA ISTENNEK HÉTFŐ VAN

A legritkább mondat, amely csupán elvétve hangzik el: *Hála Istennek hétfő van!* Mégis ezt a címet viseli Mark Green könyve, mely az évente 52 alkalommal újrakezdezőkhöz, a kedvetlenül vagy szorongva munkába indulókhöz szól.

Az Isten felé kihúzott antennával indulók számára jólesik a bátorítás: „A munkahely Isten tartózkodási helye: Ő legalább annyira jelen van ott, mint gyülekezeti alkalmainkon...”. De hogyan éljük meg hitünket a munkahelyen? Belesimuljunk a környezetbe, vagy szándékosan kilógunk? Muszáj-e mindig szót emelni, ha Isten akaratának ellentmondó dolgot tapasztalunk? E kérdésekre a könyv a következő gondolatot bontja ki: „Sem Istenünk, sem személyazonosságunk nem változik azzal, hogy belépünk az iroda vagy üzem kapuján... Ajánlólevelek vagyunk, Krisztus hirdetőtlábi munkahelyünkön”.

És ha beszélni kell? Ha kiderül meggyőződésünk, és valaki – színből vagy szívből – kíváncsi rá? Világosan, eredeti humorral fűszerezett stílusban szól erről a könyv. „Vigyázz! Kész! Dadogj!” c. fejezete. A munkahely a legközelebbi missziós mező, ahová nem véletlenül kerültünk.

Igaz-e mindez akkor is, ha sokaknak féltünk kell munkahelyüket, és munkaviszonyukkal játszanak, amikor vállalják sajátos színtüket, véleményüket? Ebben a helyzetben is segítséget nyújt a könyv, amikor emlékeztet: „A főnök, ha hitetlen is, nem valami szerencsétlen akadály, aki gátol minket a lelki érettség elérésében, inkább eszköz Isten kezében, aki uralkodik főnökeink felett is”. A munkaerőpiac rideg valósága, a vasárnapi munkavégzés, az erkölcsi-erkölcstelenségi nyomás - mind említésre, kidolgozásra kerül e könyv lapjain. Ajánlom tehát mindenkinek, aki nemcsak a vasárnap, hanem a hétköznapi, gyakorlati keresztyénségben kíván növekedni. Ajánlom azoknak, akik haragban vannak a hétfővel olyannyira, hogy már vasárnap délután-jukat is fertőzi az ez érzés.

Bálint Józsefné

HARMAT Kiadó – 2002. Kapható keresztyén könyvesboltokban, ill. megrendelhető kedvezménnyel: www.harमत.hu

Ő MÉG KÖZÖTTÜNK VAN

– SCHOLZ LÁSZLÓ VISSZAEMLEKEZÉSE ÉLETÚTJÁRA –

Oly sokszor megesis velünk, hogy késő bánat könnyeit sírjuk, és helyrehozhatatlan mulasztásaink fájdalmát hordozzuk. A mögöttünk lévő évtizedekben megtörtént ez velünk olyankor is, amikor fortélyos félelmek, ránk parancsolt bizalmatlanság miatt bezártuk szívünket a még közöttünk lévő, de már az utolsó nagy útra készülő testvéreink előtt. Máskor meg csak figyelmetlenek voltunk. Halogattuk az alkalmakat, de nem számoltunk azzal, hogy az idő és az élet kerek nem a mi ujjunkon perdül. S mivel ezek a testvéreink nem oszthatták szét kincseiket, tele tarisznyával kellett elindulniuk az utolsó útra... Akárhogy is történt, mi maradtunk szegényebbek. Pedig lehet ezt másként is tenni.

A még közöttünk lévő egyik nagy őreget, Scholz Lászlót 2002 adventjében meghívta a kelenföldi gyülekezet és a lelkesze, hogy egy szeretetvendégségen ne tegyen más, csak emlékezzen és meséljen. Megköszönjük neki, hogy – ha csak többszöri testvéri unszólásra is – elfogadta a meghívást. S ami ott – az élő Jézus Krisztus és a súlyos évtizedek tanúja vallomásként – elhangzott, most megjelent egy kis könyvben Szeverényi János missziós lelkész szerkesztésében, az Evangélikus Missziói Központ kiadásában.

Szeretettel ajánlom ezt a kötetet minden testvérem figyelmébe. Úgy is, mint izgalmas életrajzot, mint történelemkönyvet, mint verseskötetet, de úgy is, mint az Úristen irtalmas hatalmáról szóló tanúságtételt. Forgassák, olvassák, hasznukra lesz!

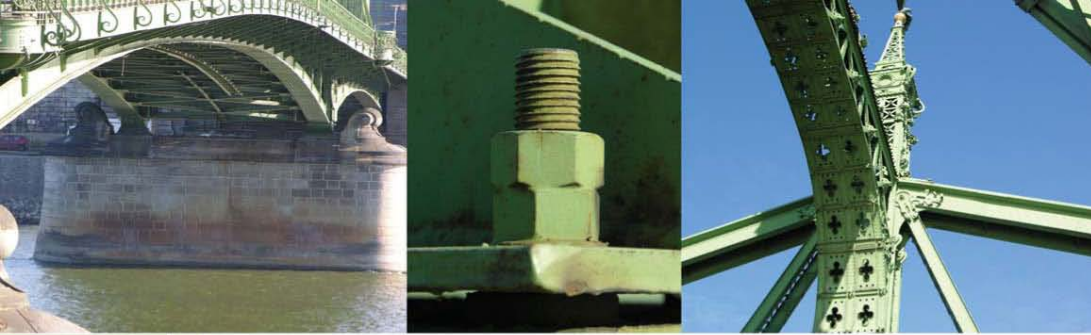
Megköszönjük Istennek Scholz László lelkésztestvérünk tágölelésű szolgálatát. Az estebe hajló út terheinek hordozásához erőt kérünk számára! Órizza meg őt és mindnyájunkat is az Úr a földön küzdő egyház közösségében az Ő eljövendő örök országa számára!

Ittész János

EVANGÉLIKUS Missziói Központ – Budapest 2005.

Megvásárolható az Evangélikus Missziói Központban, a Luther Kiadónál és a Huszár Gál könyvesboltban.

LUKÁCS 22,32
Könyörögtem érted, hogy el ne fogyatkozzék a hited.

Gyermekkori nyomásztó élményeim közé tartozik, amikor közvetlen az 1945-ös ostrom után először megpillantottam a pesti Duna-parton a vízbe szakadt hidromcsokat. A Lánchíd csupasz pillérein, az Erzsébet hid rakpartra zuhant maradványainak vagy a kirobbantott középi Ferencz József hídnak – ma Szabadság hid – szörnnyű látványra máig is sokkoló élményem.

Az egykor gyönyörű hidak sokak éveken át tartó fáradságos, gondos munkájával épültek fel. A mérhetetlen emberi gonoszság egy szempillantás alatt megsemmisítette, szétszústa e csodálatos alkotásokat. Pest és Buda között hosszú időre lehetetlenné tette, megszakította a normális emberi kapcsolatokat.

De lassan elkezdődött az újjáépítés. Először ideiglenes pontonhidak készültek, majd a Parlament előtti Kossuth hid, és sok év múltán a többi hidunk is felépült, és átvette szolgálatát.

Ma azonban más hidak is kellenek!

Sok magányba menekülő, csak magának élő, megfáradt, csüggedő, reménytelen embertársunk saját maga szakítja el, rombolja le a körülötte lévő világhoz kapcsolódó szálakat, hidakat.

Mi hát a teendők?

Megkeresve őket magunknak kell – akár egyedül is – a hozzájuk vezető utakat, hidakat megtalálnunk, felépítenünk: elérni szívüket-lelküket, megismerni gondjaikat, örömeiket, mindennapi létüket.

Miből épülhetnek ezek a hidak?

A szeretet köveiből, a jó szándékú akarat acélrudaitból, az időt sem kímélő, bátorító, meggyőző, vigasztaló szavak eszéinek szegéseiből, ráhelyezve mindezeket az Isten által kegyelemből kapott hitünk pilléreire.

De nem elég megépíteni e hidakat!

Időről időre meg kell vizsgálni őket, vajon megfelelnek-e még mindig hivatásuknak.

Nem koptak-e meg szeretet-köveink, nem lustultak-e, gyengültek-e meg akarat-acélrudaink, nem repedezett-e meg a hit-pillérünk?

Mi kell ahhoz, hogy én is hid lehessék?

Elsősorban Isten felém kinyújtott kegyelmes karja, az Ő mindeneket áthidaló szeretete, részemről pedig a Felő forduló büszgő imádság, és a rám rótt feladatokat elfogadó és azt végrehajtam akaró, tudó, alázatos és tettekbe kész magatartás.

Adja Urunk, hogy minél többen lehessünk szerény, de hatékony szolgáló munkásai HÍD-építői az Ő ügyének!

Csorba István

HÍD – Evangélikus Magazin, az Evangélikus Missziói Központ kiadványa. Az Evangélikus Élet előfizetői részére a magazin ingyenes. Adományokat elfogadunk. Lapszámunk megjelenését a Sanansaattajat (Finnország), a Norea Radio Norway (Norvégia) és a Magyarországi Evangélikus Egyház Missziói Bizottsága támogatta.